

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin, Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

+ KANONIK JERNEJ VOH.

Častiljiv, sivolas starček, cerkven dostojanstvenik, že s trudno hojo, a še živim očesom in 72letnim delapolnim, čednostnim in pobožnim življenjem je izginil izmed nas. Dne 20. t. m., ob 8. uri zvečer, je nehal mil. g. kanonik Jernej Voh živeti svoje lepo, Bogu dopajljivo življenje. Njegova duša si je šla po plačilo za svoja dela k Bogu, njegovo telo po mir k materi zemlji.

Dolgo ga je že razkrajajoča bolezen držala s svojo neusmiljeno, trdo roko. Toda boril se je z njo za svoje življenje. Nazadnje ji je podlegel, smrt je zmagała. Čeprav nas izid tega boja ni presenetil, a vendar je postalo marsikatero oko rosnó, ko se je zaznalo, da je blag in plemenit mož končal svojo zemeljsko pot. Kdor ga je poznal, ga je ljubil, nihče pa ni imel povoda, da bi ga sovražil. In kdo bi ne zajokal, ko izve, da je lep in čist značaj izginil izmed nas, dandanes, ko je toliko sovraštva, ošabnosti, samopašnosti in neplemenitosti med svetom!

Z g. kanonikom Vohom je zopet uzorit, odličen in kreposten mož manj med nami. Katoliška cerkev žaluje ob njegovem svežem grobu za zvestim služabnikom, slovenski narod za udamim sinom, znanci za svojim plemenitem prijateljem, pobožne duše za svojim modrim voditeljem, ubožci za svojim usmiljenim dobrotnikom. Tecite, solze, kajti mož, ki je preminul izmed vas, vas je bil vreden!

Zivljenjepis.

Rodil se je dne 24. avgusta 1844 v St. Ilju pri Gračiču iz veleugledne Krulejeve hiše. Njegov oče, stari Krulej, še je dolgo časa živel pri njem v Konjicah, kjer je ob ljubezni svojega sina Jerneja užival dobro zasluženi pokoj od svojega dela in trpljenja. Jernej je bil dober sin, njegova ljubezen do očeta je bila nenavadno nežna. Za to se mu je tudi dobro godilo na svetu in dočakal je visoko starost. Sestra pokojnikova je redovnica pri čč. šolskih sestrah v Mariboru, s. Stanislava, ponovno prednica in sedaj voditeljica samostanskih šolskih zavodov v Mariboru. Brat Martin je nadkomisar finančne straže v Mariboru. Gimnazijske študije je dovršil v Celju, koder je bil sošolec prelata dr. Scheicherja, kateri se je rad spominjal živahnega sošolca. Kadar je kanonik Voh bival na Dunaju, ni zamudil, obiskati tudi dr. Scheicherja. Bogoslovje je študiral v Mariboru, kjer je bil že iz tretjega letnika leta 1867 posvečen v duhovnika. Kaplanoval je na Vranskem, v Slov. Bistrici, Konjicah in pri Novicerkvi. Leta 1882 je bil imenovan za župnika v Smartnem v Rožni dolini, kjer še sedaj živi v dobrem spominu. Čez deset let, leta 1892, pa je bil imenovan za nadžupnika in dekana v Konjicah. Tukaj so vse njegove dušnopastirske zmožnosti in sile kakor nanovo razvetele. Njegov trud je bil venčan z lepimi uspehi in tako so mu Konjice ostale nepozabljive.

Leta 1901 je bil imenovan za kanonika v Mariboru, kjer mu je bilo izročeno škofijsko knjigovodstvo in poverjena služba kn.-šk. komornika.

Odlikovanj ni dobil nobenih, a odlikoval se je pred Bogom in pred ljudmi s svojo pošteno „jo, pobožnostjo in trudaljubivostjo.

Kot duhovnik.

Resno je bilo pojmovanje rajnega gospoda o duhovniškem zvanju. Vsega se je posvetil svojemu visokemu poklicu. V tem oziru ni bil drugačen ne kot kaplan, ne kot župnik, ne kot dekan in kanonik. In Bog je njegovo delo blagoslavljal in mu že tukaj na zemlji deloma poplačeval njegov trud z ljubeznijo, ki so mu jo povsod izkazovali verniki. V spovednici jih

je z milobo vodil k Bogu, na prižnici učil z vnetostjo in gorečnostjo, z lastnim življenjem jim je dajal lep vzgled, s prijaznim očetovskim občevanjem si je tudi izven cerkve pridobival njih srea.

Ko je bil pokojni gospod župnik v Smartnu v Rožni dolini in na to nadžupnik in dekan v Konjicah, je na obeh krajih skrbel za lepoto hiše božje. Še bolj pri srcu pa mu je seveda bilo globoko verno duhovno življenje župljanov. Kot najboljši pripomoček v to je razven pogostega sprejemanja sv. zakramentov smatral negovanje cerkvenih družb in bratovščin. S takim delom je prišlo med vernike tudi veselje za duhovno življenje. Posebno krasno je znal v Konjicah izpopolniti organizacijo cerkvenih družb. Tukaj je pred vsem treba omeniti Križevsko družbo za vse stanovce. Konjiška Križevska družba je bila v teh krajih predhodnica sedanjih Marijinih družb, ki so za versko življenje med Slovenci postale neprecenljive vrednosti.

Ravno radi velikih uspehov svojega dušnega pastirstva med dobrim ljudstvom konjiške nadžupnije so mu Konjice prirastle tesno k srcu in v svojih spisi in pogovorih jih je rad imenoval „zlate“ Konjice. V Mariboru mu je v urah bridkosti in veselja spomin rad uhaljal k predragim Konjičanom, za katere mu je nehalo biti srce šele s smrtjo. Vedno se mu je kakor mladeniču zažarilo oko, kadar so ga lahka krila njegove domišljije ponela v „zlate“ Konjice.

Dušno pastirstvo se mu je tako priljubilo, da teh opravil tudi kot kanonik v Mariboru ni mogel popolnoma opustiti. Vsak dan si gotovo gospoda kanonika Voha našel v stolni cerkvi v spovednici, pri kateri so pobožni verniki radi iskali dušnega zdravja in duhovne tolažbe. Njegovo milo in ljubeznipolno srce do vsakega človeka pa ga je tudi usposabljal za spovednika, h kateremu so se verniki z zaupanjem zatekali.

Ganljivo ga je bilo poslušati, kako je vsakokrat z občudovanjem govoril o posebnih vrlinah vsakega papeža, kakor da bi ravno kar prišel iz Vatikana, neposredno in osebno navdušen in prevzet od veličastne prikazni sv. Očeta. Svojemu škofu je bil otroško udan in ga je ljubil z veliko ljubeznijo. Cesar ni imel zvestejšega in udanejšega državljanja. Pokojni gospod je bil živ program slovenskega katoličana. Vse za vero, dom, cesarja!

Kot časnikar in politik.

Samoumevno, da se človek, ki je ostal zvest vsem dobrim lastnostim svojega ljudstva, ki ga stan ni oddaljil, ampak le poblašil in plemenitil, ki je bil pobožen, ponižen, ljubeznjiv, dobrotljiv, kakor je njegov narod, ne more zapreti srca pred potrebami in zahtevami, ki trkajo na okno sleherne slovenske koč. Za to tudi pokojni gospod ni mogel iti mimo, ne da bi se zanimal za časnikarstvo in politiko svojega ljudstva. Kakor je bil globoko veren, tako je bil tudi odkritosrečno naroden. Sovraštva proti drugim narodnostim ni bilo v njem, ker njegova plemenita duša sploh ni bila dovzetna za sovraštvo, a tem svetlejšje je v njem gorel plamen ljubezni do lastnega ljudstva. Vse je storil, kar je bilo v njegovih močeh, za izobrazbo in gospodarsko povzdigo v njegovo ožjo oskrbo izročnega slovenskega ljudstva. Siril je dobro časopisje ter bil posebno marljiv sotrudnik pri „Sl. Gospodarju“, „Slovencu“ in „Straži.“ Imel je spretno pero, jasno sodbo in dober spomin, vse te lastnosti je z ljubeznijo posvetil razvoju katoliškega slovenskega časopisja. Oko mu je žarelo od veselja in zadovoljnosti, kadar se mu je pripovedovalo, kako je zadnja leta neverjetno naglo in krasno napredovalo naše časopisje. Tudi on je imel svoj delež pri teh uspehih. In ko se mu je roka že tresla, oslabiljena od bolezní in starosti, še ni miroval, ampak od časa do časa prinašal v uredništvo osebno svoje spise, ki so se nanašali na razmere in osebe, katere so ravno bi-

le na dnevnem redu in v ospredju. Nemirna časnikarska kri, ki mora zapisati, kar se ji zdi trenutno za javnost neobhodno potrebno, še je do zadnjih dni živo plula po njegovih žilah. Hvala in slava mu!

Smatral je za zelo koristno, ako tudi nemška javnost izve o vseh važnejših dogodkih v cerkvenem in političnem življenju štajerskih Slovencev. Za to je bil tudi vesten dopisnik dunajskega konservativnega dnevnika „Vaterland“, dokler je izhajal.

Imel je velik krog prijateljev med duhovniki, politiki in časnikarji ne samo med Slovenci, ampak tudi med vsemi drugimi narodi širne Avstrije. Rad si je z njimi dopisoval in iskal osebnega stika, ter jih seznanjal z našimi domačimi razmerami.

Kjerkoli je kaplanoval in župnikoval, se je zelo marljivo udeleževal političnega življenja svojega ljudstva ter skrbel, da je bila njegova župnija tudi v političnem oziru dobro katoliška, dobro slovenska in dobro avstrijska. Vedel je, da je njegovo mesto kot duhovnik med ljudstvom in za ljudstvo. Ni se postavljil nad njega ali kraj njega, ampak med njega kot učitelj, voditelj in prijatelj.

S pokojnim preblagim dekanom Rožmanom je ustanovil že kot kaplan v Konjicah prvo katoliško, slovensko in kmečko politično društvo za konjiški okraj, katero je tudi pozneje kot dekan skrbno vodil in negoval, da je bilo izmed naših najdelavnejših političnih društev. Velika in v dobrem duhu se gibajoča politična izobrazba priročno tako krasnega konjiškega okraja ni v najzadnji vrsti njegova neprecenljiva zasluga. Ljubil je naše dobro ljudstvo, za to ni opustil nobene prilike, da bi mu kot prijatelj ne kazal prave poti do sreče.

Na ustanovnem shodu Slovenske Kmečke Zveze je bil tudi blagi kanonik Voh navzoč ter Zvezi stal zvesto ob strani v vseh njenih težkih bojih in lepih zmagah.

Celo svoje življenje je molil in delal za boljše dni svojega preljubljenega slovenskega naroda.

Njegov značaj.

Pokojnikovo življenje je bilo polno ljubezni do Boga in do bližnjega. Večkrat, kadar v stolnici ni bilo žive duše, tedaj si videl sivolasega starčka hoditi od postaje do postaje Križevega pota ter kleče in globoko zatopljenega v skrivnosti Kristusovega trpljenja opravljati pobožnost Križevega pota. Kadar je kdo ležal v kapiteljski hiši na bolniški postelji in so mu nesli sv. obhajilo, vselej si videl za mašnikom korakati tudi pokojnega kanonika, ki je iskreno molil Najsvetejše ter opravljal molitve za bolnike.

Vsak teden ga je vsaj enkrat peljal njegov izprehod preko dravskega mostu v predmestje Sv. Magdalene. Toda bil je le kratek sprehod, kajti že kmalu ti je izginil izpred oči v tamošnjo deželno bolnišnico. Obiskoval je bolnike, jih tolažil v trpljenju, jih obdaroval ter jim obljubil molitev in spomin pri sv. maši. Ta poteza v njegovem značaju je tako pretresujoče lepa, ker je tako nenavadna dandanes!

Če je prišel ubog človek k njemu, ni zarenčal nad njim in se ga hitro odkrižal. Ljubeznjivo ga je izpraševal o njegovih razmerah, mu kazal sočutje, mu z nedolžno in milo šalo vlival poguma do življenja ter ga nazadnje obdaroval.

Vsakemu človeku je bil na uslugo in mu posregetel z nasvetom in dejanjem, če je le mogel. Premoženja ni zapustil nobenega, pač pa pri neštevilnih ljudeh hvalažen spomin.

Za to smo prepričani, da bodo tudi njemu veljale besede božjega Sodnika: Pričite, blagodarjeni mojega Očeta! Posedite kraljestvo, ki Vam je pripravljeno od začetka sveta! Lačen sem bil namreč, in dali ste mi jesti; žejen sem bil, in dali ste mi piti; tujec sem bil, in vzeli ste me pod streho; nag sem bil, in oblekli ste me; bolan sem bil, in obiskali ste me; v ječi sem bil, in prišli ste k meni. Resnično

povem vam, kar ste storili komu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.

Pogreb.

V soboto, dne 22. t. m., popoldne ob 4. uri, je bil pogreb. Pokojnik je v Mariboru rad hodil k pogrebu, da je znanec in tudi neznanec z molitvijo spremljal k zadnjemu počitku. Na dan njegovega pogreba mu je bilo to vrnjeno. Veliko število žalujočih se je razvrstilo za njegovo krsto ter ga spremljalo na pokopališče. Med žalujočimi je bilo 50 duhovnikov. Sekovsko škofijo sta zastopala kanonika baron Oer in dr. Neubauer. Od kapiteljske hiše do stolne cerkve je vodil pogreb prem. g. knezoškof sam, od stolne cerkve na staro mestno pokopališče kanonik dr. Matek, kateri je v kratkem času pokopal že tretjega tovariša-kanonika.

Na pokopališču bo spalval rajni kanonik Voh ob strani stolnega dekana Koserja in v bližini škofa Slomška. Tako je bila njegova srčna zadnja želja. Njegova duša je bila v marsičem sorodna sedanjima sosedoma na pokopališču.

Marta je tedaj rekla Jezusu: Gospod, ako bi bil Ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. Jezus ji je rekel: Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, bo živel, akoravno umrje.

In memoria aeterna erit iustus. Pravični ostane v večnem spominu!

Naš cesar.

Veselo zaupanje na končno zmago, ki napolnjuje državo, je še večje vsled veselih poročil, ki prihajajo iz šenbrunskih prostorov, t. j. poročila o dobrem razpoloženju, svežosti in prozni delavni sili našega cesarja. Že celih 18 mesecev si cesar ni privoščil ne ene ure odmora ali kako drugo udobnost. Od začetka vojske, po zimi in po leti, se je le težko odmaknil od svoje pisalne mize in je svojo dnevno razdelitev, ki sestoji itak samo iz dela in dolžnosti, tako uredil, da vstaja sedaj eno uro poprej iz postelje kot navadno, in gre zvečer eno uro pozneje k počitku kot pred vojsko; da, celo tiste četrt ure, ki so bile poprej določene med delom za odpočitek, si je sedaj pritrgal. Tudi ni v krogu njegove okolice nobena tajnost, da v zadnjem letu radi velikih razburjenosti cesar marsikatero noč ni mogel spati. In ravno osebe, ki se nahajajo v njegovi bližnji okolici, so le tem bolj začudene o veliki odporni sili in izredni svežosti našega vladarja. Poleg tega se ne zgodi nobena tajnost v zunanjem velikem svetovnem pozorišču, katera ne bi našla odmeva v delovni sobi cesarja Franca Jožefa.

Sedaj se nahajata v Šenbrunu nadvojvodinja Cita s svojimi otroci in Marija Valerija z družino. Odkar je izbruhnila vojska, so sprejeli v Šenbrunu skoro popolnoma ustavljeni. Med tem se tudi člani cesarjeve družine le malokedaj nahajajo v njegovi bližini. Celi dan od zore do večera posveti cesar — svojemu delu.

Varstvo kmetijskih pridelkov.

Avstrijska osrednja družba za varstvo poljskih in gozdarskih teženj je imela dne 15. jan. na Dunaju dobro obiskano sejo, v kateri se je sprejelo med drugimi tudi sledeče resolucije:

Ugovarja se proti vsem kakoršnimkoli proti-agrarnim (proti-kmečkim) hujskarijam. Nadalje se ugovarja proti odredbam deželnih oblasti, ki so glede prometa s poljskimi pridelki večinoma v nasprotju z odredbami osrednje vlade, ker je vsled takih odredb deželnih oblasti v večini slučajev poljedelstvo, kakor tudi kupujoče občinstvo težko prizadeto, in je enotno nastavljanje cen najvažnejšim življenjskim potrebščinam in promet z istimi na ta način bistveno zadržan. Stalni odbor gorej imenovane osrednje družbe zahteva, da se h kazenskim ebravnayam zaradi doždevnega draženja od strani poljedelcev pritegnejo strokovnjaki, katere imenujejo osrednje kmečke in gozdarske organizacije. Sodba teh strokovnjakov bi se naj pri sodnih priznavala kot podlaga za razsodbe. Obžaluje se, da se draženje velekapitalističnih kartelov, kateri so popolnoma po nepotrebnem zvišali cene za moko, krmila in vse pri kmetijstvu potrebne predmete — in znaša pri tem to zvišanje mnogo milijonov kron — ostane nekaznovano.

Z ozirom na vladno odredbo glede najvišjih cen za seno in slamo se je izrazila želja, da se naj pri prodaji manjših množin nestisnjenega ali stisnjenega sena dovoli proizvajalcu-kmetu pravica, da sme prodajati tako kot določa naredba glede prodaje sena v

trgovini, to je, da sme priračunati k določeni najvišji ceni še one dodatke, kakor računajo trgovci s senom.

Osrednja družba je razpravljala tudi o temeljnih vprašanjih glede bodočega carinskega in trgovinsko-političnega avstro-ogrškega pogodbenega in trgovinskega ozemlja, kakor tudi glede drugih važnih vprašanj, ki so v zvezi z gospodarsko nagodbo z Ogrsko.

Vlado se je tudi pozvalo, naj zaradi varstva pristne strdi izda potrebne odredbe proti umetni strdi, katera našemu domačemu čebelarstvu prizadeva obilo škode.

Kmečke zahteve.

Nemška agrarna stranka našega državnega zbora je pod predsedstvom poslanca dr. Damma imela dne 19. jan. na Dunaju dobro obiskano sejo, o kateri se je izdalo naslednje poročilo: Z ozirom na dejstvo, da so se dosedaj vsi sovražni poizkusi, nas izstradati, odbili ob odporni sili domačega poljedelstva in da najboljša politika za preskrbo prebivalstva z živili obstoji v pospeševanju domačega poljedelstva, se je načelstvu kluba naročilo, da naj pri vseh osrednjih vladnih mestih stori potrebne korake, da se omogoči nemoteno nadaljevanje poljedelskega obrata. Posebno se je naglašalo, da se na letošnjo spomladno setev radi težav, ki so nastale pri sejanju ozimne, obrača posebna pozornost in se naj v to svrhu glede kmečkega stanu potrebno ukrene, da ne bodo trpele ne državne koristi in ne dobrobit prebivalstva. Skrbeti se mora že sedaj, da bodo kmetje spomladi imeli dovolj konj na razpolago, ker se skoro v vseh pokrajinah naše države čuti občutno pomanjkanje vozne živine. Posebno se je v seji tožilo, da za razne kmečke potrebščine, krmila, umetna gnojila itd. ni nobenih najvišjih cen. Cene za te predmete so se sedaj neprimerno zvišale in sicer skoro za dve tretjini cen, ki so veljale v mirovnem času. Predsedstvu se je naročilo, da naj stori potrebne korake, da se umetna gnojila, ki se izdelujejo v tujini ter k nam dovažajo, zasežejo in se po določitvi najvišjih cen po deželah razdelijo na kmetijske organizacije in sicer po primernem ključu. Nadalje se je še načelstvu naročilo, da na najvišjem osrednjem vladnem mestu posreduje, da se krma, katero kmetje neobhodno rabijo za preskrbo živine čez zimo, istim pusti in da se stelja, ki je nakopičena v gozdovih, uporabi za živino. Stranka je še razpravljala o nekaterih drugih važnih gospodarskih zadevah.

Italijansko bojišče.

Pretekli teden so se italijanski naporji omejevali na običajno topovsko streljanje, izvemši male infanterijske napade na soški fronti in na Doberdobski planoti; topovsko streljanje pa je dne 20. t. m. narastlo na Kol di Lana (na Tirolskem) v dve uri trajajoč bobneči ogenj. Uspehov niso dosegli.

Prve dni tega tedna je bilo delovanje italijanske artilerije v več odsekih primorske fronte in fronte v Dolomitih na Tirolskem živahnije, kakor zadnje dni preteklega tedna. Tudi mesto Rivo ob Gardskem jezeru so obstreljevali zopet s težkimi topovi. Kaj pomeni povečana živahnost, ne vemo. Dvojno je mogoče, ali da so že začeli artilerijsko pripravljati novo ofenzivo, ali pa da hočejo italijansko javnost odvrti od dogodkov v Črnigori in Albaniji, ki so za Italijane zelo malo razveseljivi. Zadnje je bolj verjetno.

Pozabiti ne smemo, da je bil dne 24. t. m. že končan osmi mesec, odkar imamo vojsko z Italijani. Mi smo lahko ponosni na svoje osemmesečno vojevanje z Italijani, za Italijane pa je spomin na to dobo trpek in grenek. Naša dolžnost je, da ob tej priliki zopet obnovimo svojo dolžnost napram nasemu krasnemu vojaštvu in modrim poveljnikom ter jim zakličemo: hvala in slava!

Novi dogodki ob Adriji gotovo ne bodo ostali na Italijane brez globokega utisa. V ljudstvu se bo polagoma naselila malodušnost in zlovoljnost nad vojsko. Že padec Lovčena je razburil Italijane. Potem je prišel padec Cetinja in udaja Črnogore. Sedaj pa je razven krajev v notranjosti Črnogore zasedlo naše vojaštvo tudi Bar, Dulčinj in Škađer. Mi smo že do Škadra neomejeni gospodarji ob morju. In sedaj korakajo naše čete proti Draču in Valoni. Italijanski načrti in upi se potapljajo v globinah sinje Adrije. Avstrijske zastave prodirajo zmagovito proti jugu!

Doberdob — hrib italijanskih mrtvaških glav.

Z italijanskega bojišča nam piše dne 14. t. m. Alojzij Kocjan, doma iz Bizeljskega, sledeče:

Sedaj je začel sovražnik zopet bolj srdito in pogosto napadati našo fronto; posebno pri Doberdobu se vršijo hudi boji. Parkrat je došel tako v bližino, da je prišlo do ročnega meteža. Bil je zopet premagan in pustil je na stotine mrtvih pred našimi postojankami. Sovražnik je udril v naše postojanke, a v njih ni mogel vstrajati vsled ognja, dobro izvežbane artilerije. Vse je pustil v postojanki, kar je prinesel seboj, in jo urnih krač popihal nazaj. Prizadajali smo mu silno velike izgube, a naše so pa le malenkostne. Sedaj se pripravlja na zopetno ofenzivo. Se par takšnih ofenziv, kakor je bila zadnja, pa bo Doberdob vsled nakopičenih italijanskih mrtvaških glav eden največjih hribov, kar jih je v bližini Gorice. Doberdob se sme po vsej pravici odslej imenovati „hrib italijanskih mrtvaških glav.“ Slovenski fantje smo dovolj korajžni in hočemo polentarja še tudi sedaj pošteno naklestiti. Tudi s tem zahrbtnjem bomo obračunali, kakor smo s Srbi in s Črnogorci.

V bližini Nabrežine smo dne 12. t. m. popoldne ob štirih, sestrelili italijanski zrakoplov, ki je na to padel v morje. Druga dva sta se pa morala vrniti, sicer bi se jima isto zgodilo.

Boji v bovški kotlini.

V prostoru pri Boveu (avstrijska trdnjavnica ob gornji Soči blizu italijansko-koroške meje) se vršijo od dne 20. jan. boji med manjšimi italijanskimi in avstrijskimi oddelki. Najhujši boj se vrši za mejno gorro Rombon (na koroško-goriški-italijanski meji), ki je visoka 2210 metrov. Italijani več dni zaporedoma napadajo naše postojanke na tej gori, a so bili vselej odbiti. Italijani bi radi čez Rombon prodirali proti Triglavskemu pogorju in proti Bohinju.

V Gorici . . .

Gospod, ki je bil pred par dnevi v Gorici, nam poroča: Z občutki, ki bolijo, se vozi človek proti Gorici. Tako lepo je bilo drugače tudi po zimi po lepi Vipavski dolini in nad Gorico je sijalo sonce, a v njej pa plalo živahno življenje. Sedaj je vse izpremenjeno. Drugo lice je dobila dežela ob bojišču, mesto pa gleda v došleca z raztrganimi udi. Koliko prijateljev in znancev, ki sem jih srečal kot begunce, mi je naročilo, naj stopim pogledat še k temu in onemu v stanovanje, ako bi šel ravno mimo! Seveda vsakega skrbim, kaj je z opravo, kaj je s stanovanjem in redek je, ki je spravil vse s seboj. Ni tako razbita Gorica, da bi videl pred seboj same razvaline, še stojijo hiše, po ulicah in trgih se more vršiti promet neovirano, seveda kadar ne letijo granate in šrapneli iz Brd in drugih višin v mesto. Najhujše mi je bilo gledati poškodbe na slovenskih hišah in podjetjih, srce pretrese pogled na Trgovski dom, kjer je pričalo toliko lepih raznovrstnih prireditev o kulturnem, gospodarskem in političnem udejstvovanju Slovencev v goriškem mestu! Trpimo pa vsi: Slovenci, Italijani in drugorodci, kdor je bil v Gorici ali kdor je ostal, trpi vsled vojne verolomnega sosedu. Pred močno zadetimi hišami obstane ogledovalcu pogled — grozovit je moral biti tresk granate; luknje po trgih in ulicah, židovje opraskano, trotoar razbit, šipe razbite. Ljudi srečaš, „ako je italijansko vreme ugodno za to“, ako pa grmi od tam, je mesto mrtvo, življenje se je skril pod zemljo. Toda kaj je vse to površno pocestno pregledovanje? V hiše trebam stopiti, v veže, na dvorišča, na stopnice, v stanovanja. Ni prijetno pri srečanju človeku, ki bi rad spravil svoje reči iz nesrečnega mesta na varno, pa hiti v svoje stanovanje — o joj! Grušč in groblja! Zasut je dohod, s težavo si se preril do stanovanja, notri pa ne moreš: vse je zasuto, stene so padle skupaj in pokopale pod seboj tvojo opravo. In ko se človeku vtiskajo v srce bridka čutila, začne grmeti tam z bojišča in v mesto pada težka granata . . . Občudovanja so vredni ljudje, ki še vstrajajo v mestu; tržijo tukaj nekateri, da je veselje, drugi živijo svoje navadno življenje dalje, kakor v mirnem času, spijo v svojih sobah, hodijo okoli, v kavarno, tako kakor pred vojno, prepričani, da se jim nič ne zgodi. Pozna pa se jim vojna — mnogo se jih je že postaralo, mnogo osivelo veliko prezgodaj . . .

Kino na bojni črti ob Soči.

Na željo tržaške namestnikove soproge Fries-Skene so zgradili na treh vozeh kino, ki bo prirejal predstave na soški bojni črti službe prostim našim vojakom.

Gospodarska beda v Italiji.

Socialistični poslanec Fabriola, sicer navdušen pristaš vojske proti Avstriji, razkriva v nekem neapolskem listu grozovito sliko italijanskih razmer. Žetev se je ponesrečila in položaj ljudstva je neznosen. V mestih je sicer več dela, ali meзда se ni zvišala, dočim so strahovito poskočile cene živil. Najhujše je v spodnji Italiji, Visoke cene žita in premoga posebno ozlovoljujejo prebivalstvo proti Angleški, katera ni izpolnila v tem oziru danih obljub.

Črnagora zasedena. — Nikita v Lyonu.

Na Črnogorskem moramo strogo razločevati dogodke v vojaškem in političnem oziru.

V vojaškem oziru so se dogodki tako-le razvijali: Dne 10. jan. smo zavzeli Lovčen. Za Črnogorce in Italijane neizmeren udarec. Dne 13. jan. so vkorakale naše čete v Cetinje. Na to sta se isti dan oglasila dva črnogorska ministra in en artilerijski major s poverljivim pismom od kralja in vlade, da zaprosita za mirovna pogajanja. To se je dovolilo pod pogojem, da poprej odloži črnogorska armada svoje orožje. Ker pa ponekod črnogorske čete niso izvedele za pogoje, ali niso hotele nič izvesti, in ker Črnogorcem nismo veliko zaupali, se je določilo, da naša armada zasede vso Črnogoro in zahteva, kamor pride, od Črnogorcev orožje. Kdor jih odda, radevolje, se sme vrniti na dom, komur se morajo s silo vzeti, se proglasi ujetnikom. Dosedaj so Črnogorci povsod, kamor so prišle naše čete, radevolje izročili orožje, nikjer se niso ustavljali. Tako smo zasedli Virpazar, Nikšić, Danilovgrad, Podgorico, in ob morju Bar. Dulčinj in Skader. Zavzetje Skadra bo napravo v Italiji novo vznemirjenje. Mi lahko rečemo: cela Črnagora je sedaj vojaško zasedena in odrezana od morja, tuja pomoč torej nemogoča. Kolikor armade smo se našli na Črnigori, se ni ustavljala, žrtve nismo torej imeli nobene. Ako se od četverosporazuma razglasa, da hoče del črnogorske armade pod princem Mirkom in generaloma Vukotić in Martinović nadaljevati boj do zadnjega, potem je ta vest ali zlagana, ali pa so se prince in generali in z njim držeče vojaštvo umaknili v albanske gore. Ne bo več dolgo, da bomo izvedeli resnico.

V političnem oziru so se stvari razvijale v drugi smeri. Kralj Nikita je v soglasju s svojo vlado dne 13. jan. zaprosil za mirovna pogajanja. Te prošnje do danes ni prekal, niti sam naznačil, da hoče vojsko nadaljevati. Naenkrat se izve, da je dne 18. jan. črnogorska kraljica Milena s hčerko Vero in Ksenijo odpotovala preko Rima v Lyon na Francosko. V Rimu je begunke prijazno sprejela hčerka, oziroma sestra, italijanska kraljica Jelena. — Da je črnogorska kraljica bežala na Francosko, torej k našim sovražnikom, nam je že kazalo, da za mirovna pogajanja vsaj ni vsa kraljeva družina. — Dne 24. jan. pa se izve, da je tudi kralj Nikita odpotoval v Lyon, torej tudi pod varstvo naših sovražnikov. Med tem še vedno nihče ni prekal prošnje za mirovna pogajanja. Zasedenje Črnogore se nadaljuje brez žrtv in oddaja orožja se vrši brez ustavljanja.

En teden prositi za mir, drug teden pa bežati k sovražnikom, je dokaz, da je Nikito zapustila nekdanja premetenost in da je brez glave. Zelo čudno se vede tudi nova vlada pod Mijuškovičem. Z Nikito v soglasju je prosila za mirovna pogajanja ter sprejela tudi predpogoji, ki se mora izvršiti, predno se začne pogajanja. Med tem zbeži kralj k našim sovražnikom. Vsaka vlada bi v takem slučaju dala svojemu veteranjaškemu in brezglavemu kralju — ostavko. Mijuškovič tega ni storil. Vlada potemtakem soglašala s kraljem in ga krije, ko obrača svoj plašč po vetru. To je nepošteno zadržanje, kakoršnega se ne sme nobena vlada posluževati. Vesti, da so se pogajanja z nami razbila, so zlagana, kajti pogajanja se še niso začela, ker se predpogoj ni izpolnil.

Toda jasno je, četudi ni besednega preklica, da si je kralj Nikita premislil in da noče mirovnih pogajanj. Zakaj neki? Bržkone je uplivalo nanj razburjenje italijanske javnosti proti kraljici Jeleni. Krivili so jo, ali po pravici ali krivici, ne vemo, da je ona nagovorila očeta k pogajanjem. Tudi ministri so bili proti Jeleni in tako se je bilo bati za kraljevo rodbino najhujšega. V Italiji ni kaj, da takoj iztruhne revolucija. Da bi rešil svojo hčerko, je Nikita postal nezvest svoji prvi odločitvi. Nekateri pravijo, da je četverosporazum tudi z denarijem uplival na Nikito. Naj bo, kakor hoče, toliko je gotovo:

Nikita se je izneveril svojemu prvotnemu stališču, kljub temu zasedenje Črnogore brez ovire napreduje. Naše čete stojijo ob mejah Albanije in vzbujajo pri Italijanih, ki imajo zasedeno Valono (v Albaniji), nov strah. Vojni ples z Italijani se lahko začne tudi na albanskih tleh — ako nam poprej ne zbežijo.

Kralj Nikita beži.

Črnogorski kralj Nikita in princ Peter sta se podala na konjih iz Skadra v Meduo, kjer sta se vkrcala. V Brindisi sta priplula dne 23. jan., odkoder sta se peljala v Rim. Njun prihod je bil naznanjen za 11. uro predpoldan. Malo poprej se je pripeljal na kolodvor italijanski kralj. Ljudstvo pred kolodvorom ga je pozdravljalo: „Živel kralj!“ Ob 11. uri se je pripeljal dvorni vlak. Nikita je izstopil, opirajoč se na prince Petra. Tasi in zet sta se srčno pozdravila. V vlaku je bila eskorta 45 črnogorskih vojakov. Oba kralja sta šla v dvorno čakalnico, kjer so se predstavili neki dostojanstveniki, potem sta stopila na prostor pred kolodvorom, kjer ju je množica pozdravila. Peljala sta se v vilo Savoja, kjer ju je pričakovala kraljica Jelena s svojimi otroci. Oče in hči sta se prav ginjaivo pozdravila, Nikita se je posvetoval s poslaniki četverosporazuma, in se ob 6. uri zvečer odpeljal. Na kolodvoru ga je množica pozdravljala. Nikita se je odpeljal s svojim sinom Petrom in dvema italijanskima kavalirjema v Lyon.

Avstrijska vlada o Nikitinem begu.

Poluradni list „Fremdenblatt“ poroča: S sovražne strani napovedano odpotovanje črnogorskega kralja Nikolaja in njegove vlade iz Črnogore v Rim in v Lyon, ne izpremeni za nas prav ničesar na stvarnem položaju, ker dozdaj ni ne kralj in ne njegova vlada umaknila prošnje za mir in takako prošnja ostane. Ne ve se, če misli kralj po svojem begu še skleniti mir z Avstrijo. Nam je to lahko vse eno, ne pa kralju Nikolaju. Udača črnogorske vojske se pa ne more na noben način več preprečiti.

Tudi črnogorska vlada v Lyonu.

Tudi črnogorska vlada je odpotovala v Lyon, ter bo dne 1. febr. začela posloovati v poslopju okrajnega načelnikstva.

Črnogorska kraljica v Lyonu.

V Franciji se čudijo, zakaj si je črnogorska kraljica rodbina in vlada izbrala ravno Lyon za sedež in ne kakega solnčnega kraja južne Francije. Kraj je določila kraljica Milena in sicer nekako iz hvalečnosti do Lyona, kjer se je zdravila pred leti v težki bolezni in ozdravela. Potovanje Milene in princezinje Ksenije preko morja v Brindizi je bilo baje izredno težko, ker so jih zasledovali naši podmorski čolni in letalci. O dohodu črnogorske kraljice prinašajo lyonski listi dolga poročila. Kraljica Milena in princezinji Kseniji in Vera so došle popolnoma nepričakovano v dvornem vlaku italijanskega kralja. Lyonski župan ni bil obveščen in se je nahajal ravno v Parizu. Došle sta pozdravila mestni načelnik in general d'Amade. Niti hotela niso preskrbeli. In kraljica je morala s hčerkama čakati v dvornem vlaku, dokler niso našli primerne hotela. Prtljage ni bilo veliko in je bila v največjem neredu.

Pristanišči Bar in Dulčinj zavzeti.

Avstrijske čete so dne 22. jan. zasedle črnogorski jadranski pristanišči Bar in Dulčinj. Z zavzetjem teh dveh postojank je Črnagora od morja popolnoma odrezana. Nemogoče je sedaj, da bi mogli naši sovražniki pošiljati Črnogorcem živila in strelivo.

Mestece Bar šteje kakih 1500 prebivalcev in leži blizu južnega konca Dalmacije. Iz Bara vodi ozkotirna železnica v Virpazar v Črnigori. — Mesto Dulčinj pa leži južnozahodno od Skadra in šteje 5000 prebivalcev.

Avstrijci zasedli Skader.

V nedeljo, dne 23. jan., so naše čete zasedle severnoalbansko mesto Skader, za katero se je v zadnji balkanski vojski vršila dolgotrajna borba med Črnogorci in Turki. Več tisoč Srbov, ki so taborili v Skadru, se je umaknilo proti jugu in se niso Avstrijcem nič zoperstavliali. Avstrijske čete so v nedeljo, dne 23. jan., zasedle tudi še črnogorska mesta Nikšić, Danilovgrad in Podgorico.

Najvišji vrh Lovčena zavzeli Hrvati.

List „Hrvatska“ poroča iz Cetinja, da so najvišji vrh Lovčena zavzeli Hrvati in sicer 26. karlovški bataljon in 37. črnovojniški dalmatinski bataljon, katere so podpirali tudi hrvaški bosansko-hercegovski loveci.

Slovenski topničarji ob črnogorski meji.

Piše se nam:

Sprejmi, dragi mi „Slovenski Gospodar“, mnogo iskrenih pozdravov z avstrijsko-črnogorske meje. Ti si mi res največji prijatelj sedaj, ko sem daleč proč od svojih dragih. Vsaki teden Te že prav željno pričakujem, pa ne samo jaz, ampak tudi moji tovariši. Vsak Te hoče prvi prebrati, ker nam prineseš zares mnogo zanimivih novic z raznih bojišč, pa tudi iz domovine. Tukaj že ni nobenega Črnogorca več. Kakor hitro smo jih začeli pozdravljati z našimi težkimi topovi, so jo takoj pobrisali čez hribe in doline. Spoznali so namreč takoj, da se z našimi granatami ni šaliti. Nekaj jih še pa „šparamo“ za izdajalskega polentarija. Me že prav mika, da bi šel gledat, če znaajo Lahi kaj dobro bežati. Če nimajo več korajžje, kakor Črnogorci, potem mislim, da bodo kmalu iskali pot proti Rimu. Bog nam daj premagati brž vse sovražnike naše ljube Avstrije, potem se pa povrniti v mili slovenski kraj, kjer je še vse najboljše. Čeravno se mi tukaj še ne godi ravno preslabo, vendar mislim, da prava sreča je le doma. — Mnogobrojne pozdrave! — Mihael Volasko, trdnjavski topničar.

Albanija.

Mi smo zavzeli Skader, najvažnejše mesto Albanije. Mi in Bolgari smo zasedli mesto Berat proti Valoni. Valona je zasedena od Italijanov. Južna Albanija je poslala poslanca v grško zbornico, se torej priznava za grško. Esad-paša, italijanski plačanec, ima toliko pristašev, kolikor jih more z denarijem kupiti. Prebivalstvo je tako razdeljeno: Mohamedanci in katoliki držijo z nami in Bolgari. Pravoslavni in podkupljenci z Esad-pašo, z Italijo, Srbijo in Črnogoro. Južna Albanija pa se nagiba h Grški.

Proti Draču.

Iz Soluna se dne 23. jan. uradno poroča, da so avstrijske in bolgarske čete zavzele albansko mesto Berat (severoizhodno od Valone). Bolgarske čete korakajo proti Valoni, avstrijske pa proti Draču, koder znani albanski pustolovec Esad-paša, ki je stopil na stran Italijanov, pripravlja odpor proti naši armadi.

Italijani v Valoni.

Italijanska vlada se neprestano posvetuje, ali bi umaknila svoje čete iz Valone, ali pa bi jih še pomnožila in se spustila z nami in Bolgari v boj. Dosedaj še ni prišla do končnega sklepa.

Naša Adrija.

Ko smo zavzeli Lovčen, smo postali neomejeni gospodarji južne Adrije. Naše stališče se je še bolj utrdilo, ko smo zavzeli tudi celo črnogorsko obal ter zasedli obmorska mesta Bar, Dulčinj in Skader. Sedaj še sedijo Italijani samo ob vходу iz Sredozemskega morja v Adrijo, v Valoni, v Otrantski morski ožini. Ako pa Bog da, da zavzamemo prej ali slej tudi Valono, potem je cela Adrija naša, če še je kaj italijanskih ladij v Jadranskem morju, pridejo kakor miške v našo past, izhodna obal Italije je izpostavljena našim izpadom in naše čete se lahko v Italiji izkrcajo, kjer hočejo. Ob Adriji se vršijo torej veliki dogodki in ni brez povišja, da Italija s trepetom gleda na dogodke v Adriji in da vznemirjenje po celi državi narašča.

Italijani ustavili plovbo v Adriji.

Iz Milana se poroča švicarskim listom, da je italijanska vlada ustavila ves promet italijanskih trgovskih ladij v Adriji. V pristanišču Bari in Brindizi ne pripluje več noben parnik iz Črnogore in iz Albanije.

Pred Solunom.

Časnikarji imajo sedaj toliko opravila z dogodki na Črnigori, da niti besedice ne črhnejo o razmerah pri Solunu. V istini se tudi na tem torišču ni nič posebnega dogodilo. Vse pri starem, Francoski in angleški listi zelo odločno vabijo Italijane, naj se umaknejo iz Valone in pridejo v Solun, da lahko začne četverosporazum z ofenzivo.

Otvoritev grške zbornice.

Iz Aten se dne 24. jan. poroča: Danes, dne 24. jan., je bila otvorjena grška zbornica. Otvoritev se je izvršila z običajno slovesnostjo.

Ministrski predsednik Skuludis je prečital kraljevo odredbo, s katero se določa otvoritev zbornice. Klici „Živel naš kralj!“ so zadoneli po zbornici. Temu je sledila prisega poslancev, nakar je bilo zasedanje prekinjeno. Dan prihodnje seje še ni natanko določen.

Otvoritve grške zbornice so se udeležili tudi poslanci iz gornjega Epira, torej iz Albanije, ki so istotako prisegli.

Rusko bojišče.

Komaj je bila noveletna bitka z velikimi izgubami za Ruse končana, že so začeli na pravoslavni praznik sv. Treh Kraljev Rusi z novo ofenzivo ob besarabski meji v smeri proti Černovicam. Začela se je kanonada, ki je trajala 30 ur neprenehoma. Potem je prišla infanterija. Zaman! Vse postojanke so ostale v naših rokah, kakor so bile pred bojem. V nedeljo, dne 23. t. m., je napadel Rus po močni topovski pripravi tudi naše postojanke na volinijski črti med Dubnim in Kremieniecem ter nam hotel predreti fronto. Bil je odbit z velikimi izgubami.

Vsi dosedanja poskusi Rusov, da bi prodrli naše črte, so se torej izjalovili. Predori se morajo izvršiti nenadno, nepričakovano. Če se ne napravi že v prvih dneh bitke po mogočni artilerijski pripravi široka vrzel v sovražnih vrstah in če se ne pribori možnost, to vrzel razširiti in potem sovražne postojanke na široki fronti razbiti, potem so vsa nadaljnja podvzeta brezuspešna. V dokaz te trditve navajamo karpatsko bitko in pa bitko pri Gorlicah. V karpatski bitki Rusi niso mogli prodreti kljub najsilnejšim in dolgotrajnim bojem in kljub temu, da so žrtvovali nad pol milijona mož, dočim so naše čete v bitki pri Gorlicah prodrle takoj v začetnih bojih. V najboljšem slučaju nadaljnji napadi končno lahko vtisnejo fronto, ne morejo je pa popolnoma predreti.

Že danes lahko rečemo, da so se naše Rusov, da bi prodrli naše čete med Černovicami in Burkanovom izjalovile. Rusi se morajo tedaj, če bodo nadaljevali napade, zadovoljiti s tem, da vežejo na se avstrijske sile. Upliva v stratežnem oziru pa ti napadi nimajo več. Velike ruske izgube — blizu 100000 mož — pomenjajo na drugi strani odločilno oslabilje, kajti tudi carska armada ne more več prenesti izgube skoraj 100.000 mož na komaj 130 kilometrov dolgi fronti, posebno pa ne velikih častniških izgub.

Predložimo si v tej zvezi posledice ogromnih ruskih izgub v karpatski bitki: Takrat je pustil sovražnik na bojišču pol milijona vojakov. Takrat pa je bil še na višku svoje sile in je lahko črpal iz svojih bogatih rezerv, vendar pa, ko smo prodrli pri Gorlicah in Tarnovu, ni mogel več pravočasno izpopolniti velikih vrzeli, katere mu je zadala karpatska bitka. Kar je spomladi leta 1915 pomenjala izguba pol milijona vojakov, lahko rečemo, da danes pomeni izguba 100 000 mož.

Ujeti Avstrijci odpeljani na Francosko.

Srbska vlada je dala 1500 avstrijskih vojnih ujetnikov prepeljati iz Albanije na Francosko. Te dni so francoske prevozne ladje izkreale v Marzajlu na južnem Francoskem čez 1500 ujetih Avstrijcev. Srbska vlada baje noče popolnoma izrabiti gostoljubnosti Italijanov, kateri morajo itak preživljati mnogo tisoč srbskih družin in večje število ujetnikov.

Vojaška dolžnost na Angleškem.

Iz Londona se dne 24. jan. uradno poroča, da je bila predloga o splošni vojaški dolžnosti v angleški spodnji zbornici končno veljavno sprejeta s 338 proti 36 glasovom.

Slovenske žrtve za domovino.

— Alojz, Franc in Jakob Bratuša. Prijateljica našega lista nam poroča iz Svetinji pri Ormožu: Tudi od nas je svetovna vojska zahtevala že več žr-

tev, med drugim tudi kar tri sinove Matije Bratuša iz Cerovca. Sin Franc, ki je služil pri 87. pešpolku, je že dne 6. nov. 1914 padel na srbskem bojišču; Alojz pri 20. lovskem bataljonu je padel že meseca avgusta 1914 v Galiciji; Jakob, ki je odšel v službovanje meseca oktobra 1914, je pa padel dne 18. avgusta 1915 na italijanskem bojišču: služil je pri poljskih topničarjih. Franc zapušča ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Vsi trije so bili pridni sinovi, krepka pomoč starišem, ter splošno znani kot vzor delavnosti. Bridko je zadela njih izguba domače, ter sploh vse, ki so jih poznali. Žalujoče domače pa naj ob nena-domestni izgubi tolaži edinole zavest, da so vsi trije prelili mučeniško kri za obstoj naše lepe domovine, ter upanje srečnega svidenja nad zvezdami. Trem junakom pa bodi lahka tuja zemlja!

— Anton in Karol Drajzibner. Marko Harb, doma od Sv. Petra nižje Maribora, nam poroča dne 20. jan. z južnega bojišča: Iz naše župnije nam je pobrala nemila smrt dva mladeniča, brata Karola in Antona Drajzibner. Služila sta oba pri pešpolku štev. 47. Težko sta zapustila dom in se poslovila od svojih ljubih domačih pri odhodu na bojno polje. A bila sta še tudi v najlepši mladosti, Anton v 23. in Karol v 21. letu. Lepo je bilo njuno življenje, zato je pa bila gotovo tudi srečna smrt obeh slovenskih junakov. Borila sta se že dolge mesece v Galiciji in sedaj sta na italijanskem bojišču žrtvovala svoje mladostno življenje za domovino in cesarja. Karol počiva pri Tržiču na obrežju Jadranskega morja, Anton pa pri Sv. Martinu blizu Gorice. Naj jima bo kraška zemlja lahka!

— Ciril Grnšek. Došla je žalostna novica, da je bil na ruskem bojišču obče priljubljen Ciril Grnšek zadet od sovražne granate. Bil je vpoklican dne 10. avgusta 1914 in sicer kot črnovojnik. Srčno si je še želel videti svoj dragi dom, predno je šel na bojišče, pa božja volja ni bila tako. Udan je bil v voljo Najvišjega. Prestal je hude boje na severnem bojišču. Vojskoval se je junaško. Vzet je bil iz bojne vrste in presajen v drugo, nebeško domačijo, kjer ne pokajo puške in ne grmijo topovi. Bil je edini sin in mladenič, vreden spoštovanja, dobrih in poštenih starišev, ki so ga že zgodaj v mladosti navajali na lepo, krščansko življenje. Sladko spavaj, dragi Ciril! Padli je bil doma iz Pečice pri Podsredi.

— Franc Karničnik. Naš somišljenik nam poroča iz Razbora pri Slovenjgradcu: Izvedeli smo žalostno novico, ki je presunila zopet rahločutno in ljubeznipolno materno srce. Padel je na južnem bojišču Franc Karničnik, blag in povsod spoštovan mladenič. Pred letom je daroval tudi brat Anton življenje za domovino in tako je ostala stara mamica sama, žalujoča. Vse nade, vsi upi, so ji splavali po vodi. Uničene so vse obljube, ki sta jih dajala blaga sinova svoji materi pred odhodom in počiti bi moralo materno srce, predstavljajoč si: Ne vidimo se nikdar več! A navdaja naj jo tolažilno upanje: Še vidimo se enkrat tam nad zvezdami! Tam, draga mamica, boš našla zopet svoja sinova, tam te bodeta sprejela junaka in stotero odškodovana boš za sedanje gorje. Življenje damo že in kri, a peč ne rodne zemlje. Bolj sreči nas junaška kri, in bolj pogum vam jemlje.

— Tomaž Lorbek. Iz Bačkove, župnija Sv. Benedikt v Slov. gor. se poroča: Ob soški bojni fronti je padel dne 21. nov. 1915, od laške granate zadet, 21 let star mladenič Tomaž Lorbek. Bil je prvi pol leta na srbski meji, a mesca julija je bil premeščen na italijansko bojišče k strojnemu puškam. A njegovi trije bratje se nahajajo že od začetka vojske na bojiščih. Pokojni mladenič je za svojo hrabrost še ob smrti bil odlikovan s srebrno svetinjo druge vrste, katere pa žalibog ne more nositi. Ko je vzel slovo od domačih, si je želel rožni venec in svetinjo Marije Brezmadežne, katero pa je lahko nesel seboj v večnost, da mu je pred božjim Sodnikom krasila njegove prsi. Bodi mu soška zemlja lahka!

— Jurij Novak. Od Sv. Križa tik Slatine se poroča: Dolgotrajna vojska zahteva mnogo žrtv. Nedavno smo dobili poročilo, da blagega, nad vse delavnega mladeniča Jurija Novaka ni več med živimi. Padel je junaške smrti za domovino že dne 3. nov. 1915 na južnem bojišču pri Gorici. V vojaške je bil poklican dne 26. oktobra 1914 in sicer k domobranskemu pešpolku štev. 26; potem je pa bil premeščen k dalmatinskemu pešpolku štev. 37. Tam se je skozi in skozi junaško bojeval. Bil je v najlepši mladosti, šele 22 let star. Vsi smo rajnega ljubili in spoštovali zaradi njegovega milega in miroljubnega značaja, za to mu pa tudi ohranimo trajen spomin. Pokojnik je bil član raznih društev in tudi ud mladeniške Marijine družbe. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila gotovo tudi srečna njegova smrt. Dragi domači, naj Vas tolaži zavest, da se enkrat snidete z njim tam nad zvezdami, kjer ni več vojske in trpljenja. Svetila mu nebeška luč!

— Franc Šraml. Iz Gorice pri Račah nam pišejo: Franc Šraml, ki je služil pri 22. diviziji, se je nahajal devet mesecev na bojnem polju v Galiciji, in se je pogumno vojskoval. Vsled hude zime je ozebel v desno nogo. Zapustil je bojno polje dne 29. aprila 1915 in se je pripeljal v bolnišnico. V bolnišnici je bil devet mesecev. V nežni mladosti, v 24. letu, je moral zapustiti ta svet in se preseliti v večnost. Bil je spreviden s sv. zakramenti. Umrl je dne 20. jan., popoldne ob 4. uri, v Mariboru. Trajen mu spomin!

— Ferdinand Verblach. Z italijanskega bojišča nam piše dne 17. jan. vojak 47. pešpolka M. Gumse: Tukaj nam je pobrala nemila smrt dne 16. jan. našega preljubega mladeniča in prijatelja narednika Ferd. Verblach, doma iz Jarnevine, ki se je junaško boril za cesarja in domovino že prej v Galiciji pet mesecev, potem pa je prišel mesca avgusta sem na južno bojišče in je padel častne smrti, zadet od krogle italijanskega izdajalca. Zelo Te pogrešamo, dragi nam Ferdinand, najbolj pa Tvoji stariši, ki so gotovo stavili edine upe v Tebe. Vse Te je rado imelo in spoštovalo, zato Ti pa tudi ohranimo trajen spomin. Dragi Ferdinand! Počivaj mirno in sladko v slovenski zemlji! — Pozdrave pošiljajo: Dominik Kotnik, četovodja, iz Guštanja na Koroškem; san. vojak Franc Soko, doma od Sv. Boljenka v Sl. gor.; Jurij Stambuljič, četovodja iz Primorskega; Iv. Bergelez, doma iz Poljčan; Martin Gumse, doma iz Laporja; Anton Rozman, od Sv. Ožbalta ob Dravi; F. Peklar, od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Karol Pliberšek iz Hoč; Lenard Lesjak iz Ribnice; Franc Zölly, doma iz Sirke; desetnik Ivan Pratter; Ernest Kleinha-pel, iz Kamnice.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Župnijo Ljutomer je dobil vč. g. Jožef Ozmeč, deželni poslanec in župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, župnijo Sv. Florijana pod Bočem pa tamošnji provizor č. g. Ant. Bukovšek.

Knezonaški olomuški. Kapitel v Olomucu je izvolil za olomuškega knezonskega, dosedanjega praškega knezonskega, kardinala barona Skrbenskega. Praškim nadškofofom bo baje imenovan brnški škof grof Huyn.

Odlikovana slovenska vojaška duhovnika. Cesarjevo pohvalno priznanje za zvesto in požrtvovalno delo kot vodja vojaškega dušeskrbja je sprejel preč. g. Anton Jaklič, vojaški župnik v Gradcu. Tudi č. g. vojnemu kuratu v Ptuj, Francu Nastran, se je izreklo cesarsko pohvalno priznanje.

* Katoliški duhovniki v vojni. Padel je dosedaj zadet od sovražne krogle, samo en avstrijski vojni kurat, Slovenec Valentin Rozman, in sicer dne 30. avgusta 1914 v bitki pri mestu Gologoru v Galiciji. 11 vojnih kuratov je umrlo vsled bolezni, ki so si jih nakopali na bojišču, 10 je bilo ranjenih, 41 pa jih je prišlo v vojno ujetništvo. Odlikovanih je izredno veliko katoliških duhovnikov, ki so bili vpoklicani v vojaško službovanje. Vojaški škof Bjelick je dobil duhovniški zaslužni križec I. razreda na belo-rudečem traku; več kot 460 vojaških kuratov je dobilo duhovniški zaslužni križec II. razreda na belo-rudečem traku. Skoro enako število katoliških duhovnikov je bilo odlikovanih za zasluge pri Rudečem križu. Veliko je tudi število takih, ki so dobili odlikovanje „Signum Laudis“ ali viteški križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca. Poleg tega sta bila dva duhovnika odlikovana z duhovniškim zaslužnim križcem I. razreda.

* Odlikovani slovenski častnik. Polkovnik in poveljnik okrajnega dopolnilnega okraja v Mariboru Alojzij Lebar je odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca.

* Odlikovani polkovnik 87. pešpolka. Polkovnik 87. pešpolka, Franc Hossner, je odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda z vojnim okras-kom.

* Odlikovani junaki 87. pešpolka. Četovodja J. Prah je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno I. in II. razreda; istotako četovodja Alojzij Schöber. Njegov brat Anton je pa bil odlikovan z veliko srebrno in bronasto kolajno.

* Odlikovanje. Josip Lipša, malonedeljski rojak, trgovec s srebrnino, zlatnino in sličnimi proizvodi v letovišču Slatina pri Rogatcu, je kot navdušen domoljub kar v začetku izbruh svetovne vojne prostovoljno vstopil v službo Rudečega križa pri usmiljenih bratih v Gradcu. Tukaj je požrtvovalno deloval in še vedno deluje, kar svedoči njegovo odlikovanje z bronasto častno kolajno z okraskom.

* Osebnost. Za poročnika je bil imenovan učitelj iz Slovenskih goric Anton Stefanciosa, ki se nahaja pri slovenskoštajerskem domobranskem pešpolku na italijanskem bojišču.

* Z zlato hrabrostno svetinjo je bil odlikovan Franc Barbej, četovodja 87. pešpolka, 12. stotnije. A dobil je tudi 200 K nagrade.

* Prestolonaslednik čestita slovenskemu junaku. Prijatelj nam poroča z italijanskega bojišča: Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je pred kratkim obiskal nas vojake na fronti. Z našim nadlovcom Strmškom se je precej dolgo pogovarjal, podal mu ob koncu roko ter mu iskreno čestital k njegovim junaškim činom.

* 18 mesecev na fronti. Sledeči slovenski pionirji, ki že 18 mesecev stojijo na fronti, pozdravljajo vse bralce „Slovenskega Gospodarja“: četovodja A. Gomboč od Radgone, poddesetnik Janez Majžir od Sv. Trojice v Slov. gor., poddesetnik Jakob Zorko od Sv. Andraža v Slov. gor., Martin Gomilšak od Sv.

Urbana pri Ptuj, M. Kašman od Sv. Petra pri Mariboru, poddesetnik Franc Miklošič od Ormoža, poddesetnik Janez Stanet iz Ptuja, J. Kavčič od Sv. Urbana pri Ptuj, V. Fabijan od Sv. Pavla pri Celju, in Jurij Družovec od Sv. Urbana pri Ptuj.

* V Gradcu umrla slovenska vojaka. V Gradcu sta umrla: dne 24. jan. topničar Franc Burdjan, in dne 25. jan. infanterist Jožef Elsbaier, oba doma iz Slovenskega Štajerja.

Vojaško-dajatvena dolžnost sega do 55. leta. Dne 21. januarja t. l. se je uradno razglasilo postavna določila, s katerimi se vojaška dajatvena dolžnost, ki je segala dosedaj samo do 50. leta, podaljša za obe državni polovici do 55. leta. Razlog za to podaljšanje je v tem, ker se je vsled trajajoče vojske vedno več za osebne vojne dajatve zavezanih oseb pritegnilo pod orožje ter je treba skrbeti za njihov nadomestek. Kar se dostaje uporabe teh oseb, starih več kot 50 let, se bodo uporabile le v avstrijskih pokrajinah za bojnim ozemljem armade, in sicer neprenehoma k večjemu 6 tednov. Potem se jim mora dati vsaj eden do dva meseca trajajoči dopust, predno se jih zopet vpokliče v službo. Vpoklic je po zakonitih določbah pridržan deželnoobrambnemu ministrstvu, katero bo skrbelo za enakomerno razdelitev. Uporabile pa se bodo te osebe samo v tistih krajih avstrijskega državnega ozemlja, ki ležijo izven ožjega ali širjega vojnega ozemlja. Ta odredba, ki je izdana za Avstrijo, kakor tudi isto določujoči ogrski zakon, velja za dobo sedanje vojske.

50- do 55letni ne bodo klicani k prebiranju. O razširjenju dolžnosti vojnih dajatev do 55. leta izdaja „Zeit“ s poučene strani: Prebirali in prezentirali seveda dolžnosti vojnih dajatev podvrženih oseb ne bodo, pozvani bodo kračkim potom v službo. Začetkom vojske so bili splošno upeljani znaki za osebe, ki so pritegnjene v vojno-dajativne svrhe, a sedaj so jih polagoma opustili.

* **Upoklic letnikov 1868 in 1869.** Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1868 in 1869, ki so bili svoj čas pri prebiranju spoznani za sposobne za vojaško službo, so vpoklicani v vojske na dne 21. febr. 1916. Vojaška uprava namerava uporabiti tudi ta dva letnika zasedaj za vojaško službo v zaledju ter v etapnih prostorih, da tamkaj nadomesti s četami teh letnikov mlajše moštvo, katero bo odposlano na fronto. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1863 do vstevšega leta 1869, ne bodo poslani na fronto.

* **Prebiranja županov preložena.** Za dne 24. t. m. napovedano prebiranje županov in občinskih svetovalcev je bilo na brzojavno povelje vojaškega poveljstva zadnji hip odpovedano. Določilo se je, da se bodo prebiranja vršila dne 1., 2. in 3. februarja in sicer na Štajerskem samo v Celju, Mariboru, Gradcu in Ljubnu na Gornjem Štajerskem. — Ljubljanski „Slovenec“ poroča, da so se na Kranjskem prebiranja županov vršila dne 24. in 25. jan., kakor je to bilo določeno. Onim, ki so bili spoznani za sposobne, se je pri prebiralnih komisijah reklo, da bodo dne 21. februarja 1916 z letniki 1868 in 1869 vred vpoklicani.

* **Večkratne prošnje za oprostitev.** Ponavljajo se slučaj, da se dvakrat, trikrat in tudi večkrat razsodi o vloženih predlogih za oprostitev od črnovojne službe za eno in isto osebo. Tega krivi so po večini za to proseča mesta, katera za eno in isto osebo za oprostitev od vojaške, oziroma črnovojne službe, ob enem ali pa v kratkih presledkih od časa do časa pri vojnem ministrstvu ali pri ministrstvu za domobrambo neposredno ali tudi potom glavarstva, trgovskih zbornic itd., zaprosijo. Večinoma se vlagajo take prošnje prepozno in se nadlegujejo potem ministrstva s pogoni in brzojavkami. Ker ne postopajo tako le podjetja in trdnice, ampak tudi zasebniki, se vsem županstvom naroča, da prizadetim strankam v danem slučaju naročijo, da tako postopanje sploh opustijo.

* **Preskrbinska podpora za rejence.** Deželnoobrambovsko ministrstvo je dne 24. dec. 1915 odredilo, da so preskrbinske podpore za vpoklicane deležni tudi rejenci in stariši, ki imajo svojega rejenca kot črnovojnika v armadi. Nadalje imajo pravico do te podpore tudi pastorki, kojih očim je vpoklican pod orožje, in očimi ali mačehe vpoklicanih.

* **Vojaški testamenti.** Ker se čisto ne more poskrbeti za varno hrambo vojaških testamentov, je vojno ministrstvo odredilo, da se lahko vsakdo posluži osrednjega katastra za testamente (Dunaj, VI., Mariahilferstrasse) na dvojen način: 1. Vsakdo, pa naj bo vojak ali civilist, lahko z navadnim pismom naznani, kje se nahaja poslednja volja vojaka, nakar to zaznamujejo v osrednjem katastru. To naznani lahko napravi testator ali tisti, ki hrani testament. Naznani vojaških oseb je pristojbin pristo, druge osebe morajo plačati 1 K. — 2. Vse vojaške osebe (tudi črnovojniki) in vojaški zavodi morejo

med vojno sestavljene ali sprejete testamente poslati temu katastru v brezplačno hrambo. V življenju so vse zaznambe strogo tajne in zato se naznanila potrjuje le na izrecno željo. V slučaju smrti pa se za puščinskim sodiščem in dednim osebam dajejo primerna pojasnila.

* **Kde kaj ve?** Iščem gospodarja Josipa Fernazarič, po poklicu kovač, sina Vinkota, 19 let starega (vojak), in 24letno poročeno hčerko Kolenuti Ivanka, koji so se kot begunci ločili v Gorici začetkom meseca junija 1915, a od istega časa jih nisem več videla. Nahajam se sedaj: Franciska Fernazarič, goriška begunka, v baraki št. 59, pri Rebensteinu, Sp. Avstrijsko, Steinklamm. — Franc Topovšek, od 26. domobranskega pešpolka, 3. stotnija, 1. vod, vojna pošta št. 323. Zadnje poročilo smo dobili od nje dne 19. julija 1915, in od tistega časa ni nobene glasu več o njem. Obvestila se naj pošljejo materi Heleni Topovšek, pošta Gomilsko pri Celju. —

Število živine. — Gospodarski položaj na kmetih. Vojni položaj je povzročil, da je velik del obratnega kapitala malih in velikih gospodarstev s prisilnimi prodajami spremenjen v denar. Tako se je n. pr. na Štajerskem število konj s prisilno prodajo zmanjšalo za 17.000 glav, kar znaša denarno vrednost v najmanjšem znesku 17 mil. K. Nadalje so se razlastili vozovi, žito in stročnice so se prisilnim potom kupile, seno in slama se je zaplenila za vojne svrhe. Nadalje je vojska povzročila, da se je zaradi pomanjkanja močnih krmil zmanjšalo število svinj. In če se število goveje živine v mnogih kronovinah glede števila glav ni zmanjšalo, to glede žive teže ne pride v poštev. Na Štajerskem se n. pr. smatra lahko, da je radi prepovedi klanja telet število glav živine višje, a imamo pa manjšo živo težo živine. Nadalje se naj pomisli: radi vpoklica rokodelcev, radi omejitve in opustitve delavnice, radi pomanjkanja vodstva v posameznih gospodarstvih se mnogo orodja, ki se je pogubilo, ne bo znova nadomestilo in mnogo orodja, ki bi se moralo popraviti, se ni in se ne bo popravilo. Tako smemo v bodoče računati s pomanjkanjem inventarne vrednosti in navideznim prihrankom denarja.

* **Nakup merjascev in ovnov.** Osrednji odbor štajerske Kmetijske družbe naznanja, da se mora letos za subvencionirane merjaške, ki jih oddaja osrednji odbor k prvotno določenim 30 K, nemudoma vpslati še drugih 30 K za merjaška. Komur pa je cena 60 K za enega merjaška previsoka, naj to naznani osrednjemu odboru, da se mu denar vrne. — Za plemenske ovne pa se mora vplačati 35 K za komad. Kdor je torej poslal 20 K, kakor je bila prvotno določena prevzemna cena, mora dojeti še 15 K, ali pa zahtevati poslanih 20 K nazaj.

Nakup plemenskih kobil v Ameriki. C. kr. kmetijsko ministrstvo namerava nakupiti — če se izkaže to kot umestno — v Severni in Južni Ameriki večjo množino plemenskih kobil in jih porazdeliti po naših deželah. Po večini bodo to triinpolletne kobile raznih plemen od 145 pa preko 170 cm visoke. Še preden pridejo kobile na ladje, preišče jih zastopnik našega kmetijskega ministrstva, če so za plemo, ali ne. Konjerecem in kmetovalcem se prodajo kobile dražbenim potom. Vzklicna cena bo enaka svoti kupnine, prevoznine, zavarovalnine in drugih stroškov: znašala bo, kakoršnega plemena bo pač kobila, 1000 do 2000 K. Kar ministrstvo izkupi za kobile več nego znašajo gori našeti stroški, to se izroči deželi — deželnemu odboru ali kmetijski družbi — da razdeli sorazmerno med one, ki so kobile kupili, ali pa da se porabi za pospeševanje konjereje. Za začetek namerava kmetijsko ministrstvo vpeljati 10.000 do 15.000 takih kobil, ako bo dobiti kupcev. Če bi bila pa potreba po takem materialu velika, kar bi se dalo lahko dognati po obilni prodaji, tedaj bi jih bilo mogoče dobiti tudi 50.000 ali več.

* **Najvišje cene za svinjsko mast in za špeh.** Štajersko namestništvo je določilo za dobo od 21. jan. do 20. februarja 1916 sledeče najvišje cene za svinjsko mast in za špeh pri prodaji na debelo in drobno. Pri prodaji na debelo za meterski stot svinjske masti in špeha so določene sledeče cene. Za namizni špeh (takozvani dunajski špeh) 100 kilogramov 617 K, za hrbtni špeh 669 K, za povojeni sirov špeh (takozvani ogrski špeh) 657 K, za povojeni namizni špeh 666 K, za povojeni hrbtni špeh 723 K, za nepovojeni krušni špeh ali špeh v kosih 638 K, za povojeni ali papricirani špeh v kosih (paprikašpeh) 689 K, za špeh za zajutrek, tirolski, hamburški, sedmograški špeh itd. 758 K. Pri prodaji na drobno: za spuščeno mast kilogram K 7.40, za nespuščeno sirovo mast K 7.12, za sirov špeh K 6.72, za takozvani dunajski špeh K 6.82, za nahrbtni špeh K 7.38, za povojeni sirov špeh (takozvani ogrski špeh) K 7.24, za povojeni namizni špeh K 7.34, za povojeni nahrbtni špeh K 7.96, za nepovojeni špeh v kosih K 7.04, za povojeni ali papricirani špeh v kosih (paprikašpeh) K 7.64, za zvarjeni špeh K 7.60, za desertni, tirolski, hamburški, sedmograški špeh K 8.40. Za posoljeni špeh

veljajo iste cene, kakor za neposoljeni. Izrečno se poudarja, da veljajo te cene samo za svinjsko mast in za špeh, ki se uvaža iz drugih dežel na Štajersko, za domačo, to je za svinjsko mast in za špeh, pridelan v deželi sami, veljajo primerno nižje cene, ki jih določajo tržne, oziroma politične oblasti. Te cene morajo biti nabite v prostorih in prodajalnah, kjer se prodaja svinjska mast in špeh, na viden način. Pripomni se, da so te določene najvišje cene za mast in za špeh, ki veljajo za dobo od 21. jan. do 20. febr., nižje, kakor so bile one, ki so bile veljavne za dobo od 20. dec. 1915 do 21. jan. 1916. Cene, ki bodo določene za dobo od 21. febr. do 20. sušca, bodo še nižje. Prestopki zoper to naredbo se kaznujejo po kazenskih določilih zaradi navijanja cen.

* **Oddaja lanenega semena.** Osrednji odbor štajerske Kmetijske družbe razglasa: Z ozirom na izvanredno važnost, ki jo ima lan ravno v sedanjem času v ožigled pomanjkanju prediva, namerava osrednji odbor tudi letos oddati večje množine izvirnega pernavskega lanenega semena po znižani ceni 56 v za 1 kg onim kmečkim posestnikom, kateri se bavijo s pridelovanjem lanenega semena, oziroma lanu. Ti kmetovalci morajo o priliki naročitve vpslati potrdilo žetvenega komisarja o površju sveta, ki se naj obseja z lanenim semenom. Naročila sprejema samo le proti istočasnemu vplačilu zneska družbina pisarna (Gradec, Landhausgasse 12). Ako se seme odpusti po pošti ali po železnici, mora prejemnik naročenega semena plačati tudi poštnino, oziroma tovarnino. Prosimo za natančni naslov z navedbo pošte, oziroma železniške postaje. Ako potrebuje posamezni posestnik manj nego 5 kg semena, priporočamo v tem primeru, da lanenega semena naročite tudi obenem za svojega sosedo.

* **Živinski in svinjski sejmi v Mariboru začasno ustavljeni.** Ker se je pojavilo v mariborskem mestnem okolišju, kakor tudi v več okoliških občinah nekaj slučajev živinske bolezni na gobeu in parkljih, je oblast začasno ustavila živinske in tedenske svinjske sejme v Mariboru.

Nakupovanje živine v slovenjgraškem političnem okraju prepovedano. Štajersko namestništvo je prepovedalo nakupovati živino od hiše do hiše v slovenjgraškem političnem okraju.

Cene za petrolej v občinah celjskega okrajnega glavarstva. Celjsko okrajno glavarstvo je določilo za občine, ki spadajo v področje celjskega okrajnega glavarstva sledeče cene za liter petroleja: 51 vinarjev za občine: Celjska okolica, Sv. Jurij trg in okolica, Teharje, Šmarje trg, Laško in Ponikva. 52 vinarjev za občine Gotovlje, Sv. Lovrenc, Sv. Peter, Žalec, Braslovce, Polzela, Sv. Vid, Loka, Marija Gradec in Trbovlje. 53 vinarjev za občine Škofjavan, Griže, Sv. Pavel, Petrovče, Dramlje, Grajskavas, Zibika, Vojnik, Kalobje, Sv. Martin, Gomilsko, Sv. Ema, Lemberg, Sv. Peter na Med. selu, Slivnica, Tinsko, Dol in Sv. Kristof. 54 vinarjev za občine Velika Pirešica, Novacerkev, Frankolovo, Sv. Štefan, Žusem in Sv. Rupert. 55 vinarjev za liter za občine Vransko, Jeronim, Sladkagora in Jurkloster in končno 56 vinarjev za liter za občini Dobrna in Marija Reka.

Petrolej v političnem okraju Brežice. Okrajno glavarstvo v Brežicah je določilo najvišje cene za nadrobno prodajo petroleja za luč, to je pri prodaji množin, ki so manjše, kakor sod ali zaboj. Za 1 kg je plačati 62 v, za 1 liter 51 vin. v sledečih občinah: Artiče, Brežice, Bojsno, Globoko, Gaberje, Kapele, Loče, Mihalovec, Mostec, Pleterje, Oršec, Rajhenburg, Rigonce, Sela, Sromlje, Sevnica, Vištem, Veliki Obrež in Zakot; za 1 kg 62 v, in za en liter 52 v je plačati v občinah: Anže, Armeško, Brezje, Blauea, Gorica, Gorjane, Koprivnica, Križe, Mrčnasela, Podstreda, Raztez, Senovo, Stolvnik, Veliki Kamen in Zabukovje; za 1 kg je plačati 64 v in za 1 liter 53 vin. v občinah: Buče, Bizelsko, Golobinje, Imeno, Lastnič, Planinska vas, Podčetrtke, Sopote, St. Vid, Sedlarjevo, Virštajn; za 1 kg 65 v in za 1 liter 54 vin. je plačati v občinah: Dobje, Drensko rebro, Loka, Kozje, Planina, St. Paur pod Sv. gorami, Pilštajn, Prevorje, Presečno, Vetrnik, Verače, Zagorje, Zdole. — Prestopke te odredbe bo, ako ne spadajo pod sodnijsko kaznovanje, kaznovala politična oblast prve stopnje z globami do 5000 K, ali z zaporom do šestih mesecev.

Posiljanje zasebnih poštnih zavojev vojakom na bojišče je ustavljeno na sledeče vojne poste: 16, 34, 45, 46, 49, 95, 170, 190, 211, 233, 308 in 317.

Sadje in pepel. „Slov. Sadjar“ piše: Večkrat mi je že kak sosed tožil, da mu sadje — posebno jabolka — gnijo že na drevju. Svetoval sem mu, da naj natrosi pozno v zimi okoli drevja pepela. Prihodnje leto ni bilo na tistem drevju nobenega gnilega jabolka. Nekatere vrste jabolk (čellini, car Alexander, landesberska reneta in dr.) prav rade gnijo na drevju. Pepel pa še drugače koristi drevju. Kalij, ki je v njem, namreč pospešuje zoritev in okrepitev lesa. Zato ima s pepelom pognojeno drevje čvrst, zdrav les, ki nikoli ne pozebe, zato rodi tudi obilnejši in zdravejši sad in se lažje upira raz-

nim boleznim in škodljivcem. Tudi po tleh in v zemlji zamori pepel mnogo drevju škodljivega mrčesa. Illovica, ki ji premešamo pepela, je izvrstna maža za drevesne rane, ki se potem rade celiti. Posebno hvaležni za pepel so paradižniki, ker jo rabijo posebno veliko kalija. V tem slučaju pa je boljše, da se pepel primeša med kompost ali gnoj. — Važno je, da trosimo pepel pozno v jeseni ali pozimi na sneg. V drugih letnih časih bi lahko škodoval.

* **Napadalec na rajnega prestolonaslednika** — umrl. V Terezinu na Češkem je v tamošnji kaznilnici umrl na jetiki Nedjelko Cabrinović, kateri je bil radi napada na rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda obsojen na 20 let težke ječe.

* **Kača mesca januarja.** Od Sv. Trojice v Halozah se nam piše: Po oprasku pridem dne 19. jan. v vinograd mil. g. prošta v Podlehniku. Viničar mi začne pripovedovati, kaj da bo iz tega, da je njegov pes na solnični strani v grmovju našel rujavo kačo, katera je sikala iz svoje luknje, ko jo je pes obljajal. H koncu jo pa je viničar, ko je šel gledat, kaj da pes ima, ubil ter odrezal kači glavo.

* **Otroci izdajatelj časaopisa.** V neki vasi na Nemškem je prišel učitelj na lepo misel. Dal je od svojih učencev izgotoviti neko vrsto časopisa, to se pravi, otroci so morali tedensko poročilo o vseh dogodkih v vasi tolikokrat prepisati, kolikor mož je iz te vasi odšlo na bojišče. Poroča se o vsem in vsakem vojaku. Svoje napišejo k temu še pozdrav in časopis se odposlje. Tako izvedo vsi enako, kar bi radi vedeli. To se razume, da ga vsi sprejemajo s hvaležnostjo in priznanjem. V mnogih vaseh Tiringa posnemajo ta zgled.

* **Svinjo so mu ukradli, a je plačal za to še kazen.** V dunajski okolici so nekemu kmetu ukradli po noči veliko, debelo svinjo. Kmet je tatvino hitro naznanil orožnikom. Ko so iskali sled, so našli v jarku poleg ceste, ne daleč od kmetovega doma, ostanki zaklane svinje, drobovino itd. Ker so pri preiskovanju našli v svinjskem želodcu oves in ječmen, se je izkazalo, da je bila svinja pitana z žitom, kar pa je sedaj, kakor znano, prepovedano. Kmeta so obsojili na 200 K globe, a mesa svoje svinje ni nikdar več videl. Tako poroča list „Danzers Armee-Zeitung.“

Dopisi.

* **Maribor.** Mestni magistrat naznanja, da se bo vršila prihodnja izdaja krušnih kart za mariborsko mestno prebivalstvo v soboto, dne 29. jan., med 9. in 11. uro popoldne.

* **Maribor.** Mestni odbor za preskrbo prebivalstva z živili je nakupil tri vagone prosenega pšena, katero se sedaj na drobno prodaja v trgovinah liter po K 1.26 in 1 kg po K 1.40. Za nakup pšena ni potreba krušnice.

* **St. Ilj v Slov. gor.** General Borojevič se je občinu Ceršak v laskavem, v slovenščini pisanem pismu zahvalil za imenovanje častnim občanom.

* **St. Ilj v Slov. goricah.** V sredo dne 19. jan. zvečer je umrl 74 letni Franc Lilek, oče našega somišljenika in tajnika posojilnice Franca Lilek. N. p. v m!

* **St. Ilj v Slov. goricah.** Trgovino v hiši tukajšnje Posojilnice je prevzel g. Ivan Plevnik iz Pišec.

* **Sv. Jakob v Slov. gor.** Posestnik Knaplež na Ročici je prodal mesarju Peklarku bika za 900 kron. Med potjo k mesarju pa si bik ni bil svest svojega življenja in je utekel. Nemogoče je bilo ga živga ujeti. Zdivjal je tako, da so ga morali ustreliti.

* **St. Jurij v Slov. gor.** K. Wella, ki se je čez pet mesev boril na italijanskem bojišču, je bil, kakor piše Jožefu Rebernik v Partinju, na Stefanu o ranjen in leži sedaj v bolnišnici. Rana ni nevarna.

* **Gornja Radgona.** V 38. letu svoje starosti je umrl Alojzij Košar, učitelj na tukajšnji ljudski šoli.

* **Vučjavar.** Kmetijska podružnica Vučjavar priredi na Svečnico svoj občni zbor z običajnimi poročili in posvetovanji. Občni zbor se vrši o dveh časih: za Banovce, Bunčane in Veržej zjutraj po rani sv. maši v gostilni gospe Seršen v Veržej; za ostale pri podružnici včlanjene občine pa popoldne ob 2. uri v šoli v Vučjavasi. K obilni udeležbi vabi načelstvo cenjene ude podružničine in druge, ki se — bodisi moški ali ženske — zanimajo za kmetijsko organizacijo.

* **Ormož.** Dne 12. jan. se je vršil občni zbor Kletarskega društva, kateri je bil z ozirom na sedanje razmere dobro obiskan. Iz poročila, katero se je podalo na občnem zboru, smo posneli, da je zadruga v zadnjih dveh letih zelo napredovala in pokrila vse izgube, katere so v prejšnjih letih vsled slabega gospodarstva nastale. Denarnega prometa je bilo krog 150.000 K, prodalo se je okrog 500 hl vina, približno trikrat toliko, kot v prejšnjih letih. Prvikrat tekem 18letnega obstoja zadruga izkazuje ista že nekaj ti-sočakov čistega premoženja. Na občnem zboru je govoril nadrevizor Vl. Pušenjak, ki je podal sliko položaja zadruga in dajal navodila za bodoče delo. Cilj zadruga naj bo: dobiti zanesljive, stalne odjemalce, kateri bodo večjo množino vina vsako leto kupili in s tem zasigurati članom ugodno prodajo vina tudi v letih, v katerih so razmere v vinski kupčiji slabe. Na-

men društvene gostilne pa naj bo: nuditi obiskovalcem dobro, domačo kapljico in s tem povzdigniti sloves vina. Da bo mogla zadruga sedaj, ko je prišla na trdna tla, uspešno v korist vinogradnikov delovati, se priporoča, da kmetje v obilnem številu k isti pristopijo. Dober vzgled so dali razni ugledni možje v okraju, ki so zadnji čas pristopili k zadrugi. Bolj kot kedaj prej, bo po vojski v interesu kmečkega stanu, da zadrugnim potom prodaja svoje pridelke, za to se je treba vseh zdravih zadrugnih organizacij okleniti.

* **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Dne 9. jan. smo v grob položili pridnega gospodarja in skrbnega očeta Alojzija Herg. Težka želodčna bolezen je srta njegovo delavno življenje. Vedno je zvesto skrbel za častne potrebe svojih otrok ter jih vestno vzgojeval za čednostno življenje. Njegova potrpežljivost v bolezni je bila velika. Večkrat je rekel: „Rad bi še bil nekaj časa pri svojih otrokih, a kakor je božja volja, tako se naj zgodi.“ Moral se je ločiti dobri oče od svojih ljubih otrok. Toda njegov vzgled, njegovi nauki in njegov blagoslov, ki jim ga je podelil na bolniški postelji, je ostal pri njih ter jih bo spremljal povsod v življenju. Trije duhovniki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, ker je vedno visoko spoštoval duhovniški stan. Kot goreč tretjerednik si je marljivo nabiral odpustke in dobra dela, ki so mu ostala zvesti spremljevalci na potu v večnost. Blagi oče! V imenu Tvojih dobrih otrok Ti želimo: Počivaj v miru in uživaj pri Bogu zasluženo sladko plačilo, dokler se zopet ne snidejo vsi s Teboj nad zvezdami v raj!

* **Sv. Marko niže Ptuja.** Dne 13. jan. se je poslovila od nas naša ljubljena hčerka, oziroma sestrice, Micka Vršič za vedno. Neusmiljena, zahrbtna bolezen ji je grizla sicer polagoma, a vstrajno, nit nje-nega, šele komaj začetega življenja, dokler je ni pretrgala. Veliko je bilo njeno trpljenje, a prenašala ga je udano, čeravno je bila komaj v 15. letu. V pogostem prejetanju sv. zakramentov je zajemala takšno moč. Le eno željo še je gojila, da vidi še enkrat očeta, ki ga veže vojaška služba. Pa to se ni izpolnilo. V nedeljo, dne 16. jan., po pozni službi božji, smo jo spremili k večnemu počitku. Pogreb je bil nad vse pričakovane krasen. Draga Micka, ki si cenila v življenju hvaležnost nad vse, spomni se vseh, ki so ti skazali zažnjo uslugo, v novi domovini pri večnem Plačniku!

* **Sv. Marjeta na Dravskem polju.** Zvonovi so zapeli pogrebno pesem 13letni učenki Uršuli Pesek. Bila je vzgledna učenka, izredno blagega značaja, vedno nekam zamišljena, kakor bi neprestano mislila na ljubo mater, ki jo je, dasi je ni nikdar poznala, ljubila vedno z najvdanejšo otroško ljubeznijo. — Vsem je še v spominu oni pretresljiv dogodek, ko je ta deklica, šele par dni stara, jokala ob grobu svoje matere. Kakor bi jo prosila, naj jo vzame s seboj v nebesa. A česar ji tedaj, otroku, ni izpolnilo materino srce, to ji je sedaj po 13 letih. Vedno in vedno je hotela vedeti, kakšna je bila njena mati. Zdaj jo je spoznala, ko sta se sešli z materjo, nad zvezdami. Težko prizadetemu očetu, ki je pred kratkim izgubil na južnem bojišču tudi jednega sina, pa izrekamo naše sožalje!

* **Teharje pri Celju.** Posestnici Peternel v Lipi je bilo ukradenih 35 kokoši in 10 meterskih stotov sena. Tatvine je osumljen Franc Koštomaj, doma iz tukajšnje župnije.

* **Dobrna.** Naš kraj je splošno znan kot ubog. Velika posestva so v rokah dežele in grajščakov, a navadni kmetje so pa večinoma le mali posestniki. Zdaj si morate misliti, kako pomanjkanje je posebno glede krmil. Prosili smo potom občine za otrobe, pa brez uspeha. V tej sili nam je prišla naša Kmetijska podružnica na pomoč. Njen načelnik, g. župnik, je v petek prosil namestnika vsaj za 300 kg otrobov, in glej, že v nedeljo je bilo 800 kg nakazanih, Lepa hvala podružnici! Kmetje, pristopite k podružnici! V svečanu bo občni zbor.

* **Dobrna.** Pretečeni teden je podjetnik plem. Steinbeiss iz Vitanjskih fužin začel staviti droge za napeljavo električne luči na Dobrni. Če bo vse šlo po sreči, bo delo do Velikonoči gotovo. Posebno se veselimo, da bo tudi naša lična cerkev dobila električno razsvetljavo. Seveda bo treba še globoko v žepič seči, pa za to, da našim vrlim vjakom veselje naredimo, kakor je g. župnik dejal, bomo še to žrtev doprinesli.

* **Dobrna.** Dne 15. jan. je g. župnik in načelnikov namestnik krajnega šolskega sveta otvoril šolsko kuhinjo z primernim nagovorom. Vsaki dan dobi 100 otrok dobro toplo kosilce. Letos smo že mislili, da ne bo šlo. Pa prijatelji otrok so vse storili, da se ohrani šolska kuhinja. Občina da 100 K, župnijski urad 100 K, potem v neki veseli družbi, se je tudi 100 K nabralo, dobri farani darujejo razna živila. Kakor vsako leto, se tudi letos posebno gđč. Jelica Levstik in Neža Rožnik trudite.

* **Celje.** V zadnjih dneh so umrle v tukajšnjih vojaških bolnišnicah sledeče vojaške osebe: poddesetnik Aleksander Fakacs, črnovojnik Anton Kneževič, pešec Janez Lehner, pešec Luka Lolič, poddesetnik Janez Borsky in pešec Jožef Fa.

* **Braslovče.** Županstvo v Braslovčah se najtopljeje zahvaljuje za svoto 200 K, ki sta jo poslala braslovška rojaka Anton Balant iz G. Gorč, in Anton Žovnir iz Pariželj, sedaj oba v Ameriki. Njun blagi namen je, da se ta svota razdeli med uboge otroke

braslovške občine, kar bo županstvo radevolje in hvaležno storilo. Še več posnemovalcev!

* **Rajhenburg.** Občni zbor izobraževalnega društva se vrši na Svečnico, dne 2. febr., v društveni dvorani. Pridite, člani, v obilnem številu!

* **Soštanj.** V nedeljo, dne 30. jan., priredijo škalski diletantje gledališko predstavo „Tri sestre“ v prid bolnim in ranjenim vjakom na bojnem polju, ob 3. uri popoldne v gledališki dvorani hotela „Avstrija.“ Med dejanjem igra glasovir in petje mešanega zbora iz Soštanj. Po predstavi se vrši v gostilniških prostorih hotela „Avstrija“ zabavni večer s petjem mešanega zbora, šalivo pošto in prosto zabavo. Ker je ves čisti dobiček namenjen za blagodelne namene, se prosi obilne udeležbe!

Zadnja poročila došla v četrtek, 27. januarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Naša zmaga pri Gorici. 1200 Italijanov ujetih.

Uradno se razglša:

Dunaj, 26. januarja.

Rusko bojišče.

Nič novega.

Italijansko bojišče.

Ob goriškem območju so se naše čete v boju pri Oslavju polastile dela tamošnjih sovražnikovih postojank. Pri tem je prišlo 1197 Italijanov, med temi 45 častnikov, v naše ujetništvo; uplenili smo dvesto trojni puški. Tudi na drugih delih soške fronte so postali boji živahnejši. Napadi in poizkusi Italijanov, se približati Podgori, gori Sv. Mihaela in našim postojankam izhodno od Tržiča, so bili odbiti.

Naši zrakoplovci so sovražnikova taborišča in skladišča v krajih Borgo in Ala obmetavali z bombami.

Črnogorsko bojišče.

Sporazumjenja o odložitvi orožja črnogorske armade so se večeraj (dne 25. jan.), ob 6. uri zvečer od pooblaščenecv črnogorske vlade podpisala. Razoroženje se brez težave nadaljuje in se je razširilo tudi na okraje Kolašin in Andrijevice.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hüfer, podmaršal.

Avstrijci korakajo proti Sv. Ivanu.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ poroča dne 26. t. m. iz Berna: Izpraznjenje mesta Sv. Ivan Meduanski se je že pričelo. Močne avstrijske čete korakajo proti mestu. Ostanke bežeče srbske armade skušajo doseči Drač. (Sv. Ivan Meduanski leži južno od Skadra ob Adriji.)

Listnica uredništva.

Verteče pri Laškem trgu: Glede moke se naj občine obrnejo s posebno vlogo na celjsko okrajno glavarstvo. Pozdrave! — Celje: Zakaj se ne podpišete, saj veste, da dopisov brez podpisa ne sprejemamo. — Pionir J. Z.: Bpis je sicer dober, a je žal prestar. Kajti, odkar smo stali ob Dunaju je že preteklo skoraj eno leto. Med tem časom pa so se zgodile važnejše novice. Pišite o novejših dogodkih. Pesmi pa radi pomanjkanja prostora ne moremo objavljati. Pozdravljeni! — Pošiljateljem inseratov: Inserati ali oglas se morajo plačati naprej in se sprejemajo za število, ki izide prihodnji četrtek, samo do torka popoldne.

* **Obnovite naročnino!** Večje število naročnikov še ni poravnalo dolžne naročnine za leto 1915, oziroma ni obnovilo nove za leto 1916. Prosimo vse naše naročnike, ki še niso zadostili svoji dolžnosti, da to kmalu store. Vsak naš rojak ali rojakinja naj bi bila ponosna, da se sme prištevati med naročnike lista, ki se tiska že v 25.000 izvodih. Posebno pa skrbimo letos, ko stopa „Slovenski Gospodar“ v 50. leto svojega plodonosnega življenja, da list povzdignemo in mu pridobimo kot naročnike še vse tiste Slovence in Slovenke, ki še dosedaj niso bili naročeni nanj — „Slovenski Gospodar“ stane na leto samo 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naslov: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

* **P. n. gg. dušnim pastirjem** se uljudno naznanja, da tiskarna sv. Cirila žal nima več nobenih svetinj na razpolago. Kovina je zasežena in se svetinje več ne izdelujejo.

Oče in sin (Ribničana): »Uoča, zekaj se pa konji ustrašijo, če srečajo motavi?« — Oče: »Kruota neumna, kaj bi se ti ne, če bi vidu ne cejsti, de gredo hlače same ne špansir?«

Vojno zavarovanje. Cenjene bralce opozarjamo na današnjo objavo zavarovalne družbe »Avstrijski Phoenix«, ktera nam je znana kot varna in poštena in ktero zaradi tega priporočamo.

* **Lysoform.** Opozarjamo čitatelje na današnji inšert — Lysoform je najboljši in najcenejši razkuževalno sredstvo.

* Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zamenjivimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozarjamo na današnji tozadevni glas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

* **Starih števil.** »Slovenskega Gospodarja« ni več. List se od tedna do tedna razproda. Zato je popolnoma brezuspešno, pisati po prejšnje številke, ker jih upravnništvo nikomur ne more priposlati.

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom »Stražo« in »Slovenski Gospodar«.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

Loterijske številke.

Gradec, dne 19. januarja 1916: 35 54 16 64 80
Linc, dne 22. januarja 1916: 69 45 89 10 43

Mala naznanila

Vabilo

k občenemu zboru Osrednje zaduge za živinorejo in inovčevanje živine r. z. z o. z. v Mariboru, kateri se vrši v četrtek dne 3. febr. 1916 v prostorih Zadrugne Zveze v Mariboru. Začetek ob 10. uri predp. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva 2. Odobranje rač. zaključka za l. 1915. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi načelstvo. 28

Njiva je na prodaj na Lembaški cesti, za stavbeni prostor ali pa za v najem Burgasse 5. Kolonija Maribor. 37

Interpretinja (začetnica) zmožna stenografske, strjepijske, obeh delnih jezikov, želi primerne službe. Naslov pri upravnstvu pod št. 88.

8000 izredno močnih dvestletnih tri cepelnic na R. parija Portalis in Göthe, silvanec, beli burgundec, rizling, šipon, trunta, lipovina. Proda, ker potrebuje prostora, prvo vrsto po 8 vin., drugo pa po 4 v. k. mad. Kdor želi močen trs, naj takoj naroči; izkopsale se bodo kdaj kdo želi. Jakob Pignar, posestnik v Gaberniku, p. Juršinci. 39

Močni kovaški učence se sprejme pri Emeriku Laminger, kovaški mojster, Burgasse v Mariboru. 40

Pri zgradbi nove okrajne ceste Lesično-Preverje-Sv. Urban sprejme stavbeno vodstvo še nekaj predelavcev in izvežanih cestnih delavcev. Ponudbe naj se pošljejo okrajnemu odboru v Kozjem. 43

Kapiti želim hiše (s malim zemljiščem) za trgovino v sposobnem kraju. Ponudbe sprejmem, cena, itd. blagovolijo se poslati na upravnništvo Slov. Gospodarja pod »Hiša za trgovca št. 48.«

Naj se javi

kdor bi rad kupil na Koroškem manjše posestvo, poldrugo uro od Celovca, v slovenski vasi. Posestvo obstoji iz gospodarskega poslopja in 14 oralov gozda, njiv, travnikov, vse v dobrem stanu in na lepem solznem kraju. Redi se lahko 5 do 8 krav in do 10 svinj. Vse posestvo se drži skupaj. Natančnejša pojasnila daje Josip Mar, Celovec, Vetrinjsko območje št. 26. 45

Trgovino ali gostilno v spodnjih krajih, najajši za hrvaško mejo želi kupiti Ivan Krokelj, trgovec Lillienberg pri Velenju. Štaj. 44

Kupim posestvo od 8 do 50 oralov, ne predaleč od farne cerkve. Ponudbe naj se pošljejo na Zupšek Jožef, Sv. Lovrenc nad Mariborom. 50

Merjasec najlahtnejše pasme se proda. Studenci, Uferstrasse št. 3. 47

Kdo, kaj ve?

Frančiška Kovačič, posestnica v Pohanci pošta Artiče pri Brečicah, Štajersko, prosi, če ve kdo kaj o njenem možu Martinu Kovačič, ki je služil pri Lir. 28. VI. poljaka stotnija, vojna pošta 48. Pogreša se že od 18. decembra 1914. Ako ve kateri njegovih tovarišev o njem kaj gotovega, se prosi, da to naznani njegovi ženi pod gornjim naslovom. Stroške rada povrne. 49

Šuške gobe, žizel, vinske kvasne ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi vrste vrede kupi veletrgovca Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 460

40 do 50 letna ženska vajena kmečkoga dela, naj se oglasi pri Karolini Švaršnik, Majšberg pri Ptuj, p. Ptujaka gora. 35

Organist in cerkovnik dobi službo pri veliki romarski cerkvi M. B. na Ornigori pri Ptuj, Štajersko, ker je dosedanji pri vojaki. Dohodki (denar, zbirce, lastno gospodarstvo itd.) so prav dobri, stanovanje krasno, orgle umetno prenovljene. Oglasijo se naj le v vsakem osiru prvovrstni prošnji. Nastop 15. sušca t. l. Pisma z znakom na: Zupni urad Ornagora pri Ptuj, Štajersko. 34

Kupim majhno hišo z dvema sobama blizu železniške postaje ali trga. Pri hiši mora biti majhno gospodarsko poslopje, klet, vrt, vodnjak in majhna njiva, če mogoče tudi majhen sadonostnik. Cena ne čez 4800 kron. Pismene ponudbe pod naslovom: Josip Bezjak v Poberžu pri Mariboru. 27

Sprejme se učence v trgovino mešanega blaga pri trdnici J. Traun, Ptujaka gora pri Ptuj. Tudi od poštenih begunskih starišev kateri razume slov. jezik se sprejme. 30

RUDOLF PEVEC trgovec v Mozirju kupi več vagonov krompirja ter jabolk, vsako množino masla, suhih gob. Cene po dogovoru. 743

Okrogel orehov les kupuje po najvišji ceni od 1 vagona naprej in tudi v manjši množini, kjer je mogoče, da se ga v enem kraju več napravi. P. Angel, Ljubljana Hradečkova vas 46. Pismene ponudbe z navedbo množine del. 752

Vinogradar ali šafar se sprejme na veleposestu vinogradov blizu Maribora. Razumeti mora dobro viugradno delo. Tudi vojni invalid, če more hoditi, ni izključen. Kje? se povpraša na uradništvo. 25

7000 izredno močnih dvestletnih tri cepelnic na Riparia-Portalis in Göthe, silvanec, beli burgundec, rizling, šipon in trunta, prodaja ker potrebuje prostora, prvo vrsto po 8 v. drugo pa po 6 vin. komad. Kdor želi močen trs, naj takoj naroči, izkopsale se bodo trte kadar se odpošljejo. Janez Pignar, posestnik v Zagozicah pošta Juršinci. 4

Išče se snažno, solidno ter dobre vpeljano gostilno, in sicer primerne za dve ženski. — Najljubše v mestu Celje ali pa kje v bližini. Ponudbe na upravo Slov. Gosp. pod »ugodno«. 15

Lepa še skuro nova hiša ob državni cesti Trst-Dunaj, zidana, z opeko krita, studenec in lep vrt, rodovitna in solna njiva in travnik s sadnim drevjem (več oralov), pripravnost za rokodelca, obrtnika ali penzionista, se proda. Cena 18.000 kron. Rabi se le do 6000 K, ostalo lahko ostane. Hiša je v prometnem kraju, pet minut od farne cerkve; do ene železniške postaje 20 minut do druge pol ure. Pismena vprašanja pod »Državna cesta« pod št. 689. na upravnistvo. 492

Zidarji

za stalno in zimsko delo se sprejmejo za vojaške stavbe v Ljubljani. Sprejmejo se tudi

tesarji

za stalno delo. Za potovanje so potrebni uradno izdani potni listi. Stavbenik Julij Glaser, Maribor, Mellinshof. — Kupi se tudi vsaka množina stavnega in rezanega lesa po najboljših cenah. 680

!KAVA!

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velearomatizirana, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vreča 12 K franko po povzetju. Pol kilogram veleprima najfinjši čaj K 240. 50 komadov različnih lepih pohladih 1 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 496, Ograko. 478

500 kron!
Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v treh dneh brez bolečin ne izginejo s korenin vred Bla balzama. Lonček z garancijom pismom 1 K, 8 lončki 2-50, 6 lončkov 4-50. Kameny, Kollace (Kassa) I Postfach 14, Ogrsko. 492

„Solzna Avstrija.“

Izdal sem zopet dve novi krasni bojni pesmi: I. »Avstriji v pozdrav,« in II. »Plakajoča mati.« Kdor mi pošlje za 25 vin. novih neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj te dve pesmi. Tudi prejšnjih 10 pesmi je še na razpolago. Toraj vseh 12 pesmi stane samo eno krono in 10 vin. Na brezplačna naročila se nemozno ozirati! Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah pri Ptuj, Štajersko. 23

100 l domače pijače

osvežujoče, slastne in zelo gasilne se lahko vsakdo sam napravi s majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, mulj, kani brusovec, poprovi metavec, parmarančevce, prvenčevce, vianjevece. Neuspeh izključen. Hiša domača pijača se lahko pije poleg hladne, posoljene tudi vroče namesto ruma in žganja. Sestavine s natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povzetju. Na pet takih porcij dam eno zastoj. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd., neprecenljive vrednosti, ker to delava sveži in ne oplažni in njegova delazmožnost ni ne trpi. Jan. Grollich, Engel-Drogerie Brno 637, Moravsko

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavazo

Obrestuje hranilne vloge se

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Bentni davek plača posojilnica sama.

Dale posojila

na vknjižbo, na esebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure depoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju. Graška cesta 9. I. nadst.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavazo.

Uradne ure

se: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure depoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dep.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne posojilnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poročitvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke. se

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

Vojno zavarovanje!

Tisoč in tisoč hrabrih junakov pustilo je že do sedaj drago življenje na bojišču in žali Bog še ni pričakovati, da bo tega neusmiljenega klanja kmalu konec.

Nikdar v življenju ni imelo za posameznika zavarovanje življenja večjega pomena, nego v sedanjem žalostnem vojnem času. Dolžnost vsakega je, da zabrani doma vsaj z zavarovanjem življenja gmotno obškodovanje ostalih sorodnika, ki daleč od nas brani milo našo domovino.

Zavarovati se more vojak sam, ki odide v vojsko, lahko pa zavaruje življenje že odsotnega vojaka v svoj ali v korist otrok ali drugih oseb tudi žena, oče, mati, brat, sestra, pa tudi vsak drug človek, ki z njim ni v sorodstvu, n. pr. vojakov upnik, ki se hoče zavarovati proti izgubi svoje terjatve.

Zavarovalnica se izplača vsaki osebi, za katero je izgovorjena, ali takoj po smrti vojaka (tudi, če je umrl pozneje na bojišču) ali po preteku več let n. pr. ml. otrokom za njih vzgojo, nevesti za opravo. Tudi se da zavarovati na letno dosmrtno rento, ako postane vojak invalid t. j. za daljni prislužek nezmožen.

Prva zaupna c. kr. priv. zavarovalna družba v tem oziru — ki terja najnižje premije, je

„AVSTRIJSKI PHONIX“

s sedežem na Dunaju, ki izkazuje
zavarovane vsote . . . K 210.000.000.—
poroštvenega zaklada K 60.000.000.—
letnih terjatev . . . K 12.500.000.—

Ta družba seveda ne sprejema zavarovanje samo vojakov, ampak vsake osebe, torej tudi žensk, otrok na razne ugodne načine, prejema tudi gotovine proti izplačevanju dosmrtno letne ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ letne) rente i. s. kar se dozdeva skoraj neverjetno, z ozirom na starost zavarovanca 6 do 25% od kapitala na leto. Ni mogoče, denar ugodneje naložiti, vrh tega je izguba denarja vnaprej nemogoča.

Sedanji čas je resen in dragocen, vsak dan nam donaša neusmiljena smrt preobilne žrtve in z njimi neizmerne gmotne izgube za vse iste zaostale svoje umrlih, ki se niso pravočasno poprijeli zavarovanja na življenje.

Sezite torej po pomoči, dokler še ni prepozno.

Omenjene družbe „Avstrijski Phonix“ glavno zastopništvo za Spod. Štajersko je v Mariboru, Ferdinandulica št. 9. ki daje na ustmena in pismena prasanja pojasnila.

Pisarniške ure tudi po nedeljah dopoldan. Ako se oglašijo iz oddaljene župnije ali občine vsaj 3 osebe naenkrat, pride zastopnik brezplačno na dom.

Iskreno se je obneslo na vojake v vojni in sploh na vsakega kot najboljši
bol oblažajoče mazanje
pri preležaninah, opeklinah, glivah, infimacijah, povišanju, vnetih in
bolezni v krvi
Dr. Richter-je
Sidro-Liniment. capsici compes.
Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.
Steklenica krom. — 90, 1'40, 2'—
Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-jevi lekarni „Pri slatnem lovu“,
Praga, L., Elizabetina cesta 5.
Brezvno razpošiljanje.

DENARJA NI,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju gotovo 10 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor. Zaslužek je pripraven za moške in ženske.

Jos. BATIC, Hirska Bistrica 26
Kranjsko.

Prisiljeni

vsled razmer, zlasti vsled pomanjkanja maščobnih snovi, smo primorani, da zvišamo detajlne cene znanemu izvrstnemu

Lysoform-milu

ter določimo od 1. januarja 1916 naprej ceno za kos **K 1-60.**

Po tej ceni je Lysoform-milo vsled svoje velikosti in kakovosti še vedno poceni v primeri z drugim finim toaletnim milom.

Cena desinfekcijskega sredstva „LYSOFORM“ ostane začasno še nespremenjena. 2M

Lysoform tvornice v Ujpest

Dr. Keleti & Muranyi,
kemične tovarne.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

srečko avstrijskega Rudečega križa

srečko ogrskega Rudečega križa

srečko budimpeštanske bazilike

dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880

dobitni list 4% ogrske hip. srečk iz l. 1884

Mesečni obrok
za vseh pet
srečk ozir.
dobitnih listov
samo 5 kron

12 zbranj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zaslonj.

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno

Srečkovno zastopstvo 15, Ljubljana.

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše, bolečino utehujouče sredstvo za vrb.
banje

Mestna lekarna „pri c. k. orlu“

Friderik Prull,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, zraven rotove

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen, na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trvdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trvdki

Ivan Ravnikar, Celje.

Pozor! Šartljeva moka!

Samo približno še 50.000 zavitev imam v zalogi. Približno za tri tedne. Kakor gotovo že znano, samo 1 zavitek rabite za 1 šarteljne, da porabite kaj sladkorja, kvasa itd. Cena še zmirom samo K 1'30 za zavitek. Pojasnila na razpolago. Na naročilo izpod 3 zavitev se ne ozira. Toraj kdor hoče, da ne zamudi naj naroči takoj pri razpošiljalnici šartljeve moke pri trvdki

Ivan Urek,
Borovlje Koroško.

Ojinate in petrolejne sode kupuje po najvišjih cenah tovarna za olje M Elf r

Dunaj XI., Simmeringerlande 86, (Siebente Haidequerstrasse) Telefon 99.368.

Zahvala.

Moj mož Marko Merzelje odrinil sredi meseca maja 1915 v črnovojniško službo, kjer je bil zaposlen kot kovač daleč za fronto. Vendar pa ga je zadela sovražna granata preko spretnih vrst in podati se je moral v bolnišnico v Inomost, kjer je dne 28. nov. 1915 na operaciji umrl.

Že prej sem slišala o vojnem zavarovanju Po nasvetu domačega župana g. Kocuvana podala sem se k c. kr. davčnemu kontrolorju g. I. Vodlak pri Sv. Lenartu ki je storil drage volje to uslugo, da je bil moj mož zavarovan za 1000 K. Od druge strani se mi je reklo, da so to le prazne fraze. Čudila sem se, da se mi je v tako kratkem času cela zavarovalnina nakazala, če prav sem malenkostni znesek premije plačala v obrokih mesečne podpore.

Tem potom izrekam mojo odkritosrčno zahvalo zgoraj imenovanim gospodom, kakor tudi slavnemu c. kr. avstrijskemu voj. vdov. sirot zakladu v Gradcu za blagohotno posredovanje.

Priporočam najtopleje vsem ženam vojno zavarovanje, kojih možje se nahajajo pri vojakih.

Z odličnim spoštovanem

Marija Merzel.

Trotkova, okraj Sv. Lenart v Slovenskih goricah,
dne 15. januarja 1916.

ZAHVALA.

Za izredno številne dokaze sočutja ob smrti našega ljubega brata, preč. g. kanonika

Jerneja Voh

izražava v svojem in v imenu sorodnikov najsrčnejšo zahvalo in priporočava rajnega v blag spomin in pobožno molitev.

Maribor, 24. prosinca 1916.

Martin Voh;

Ses. Mar. Stanislava Voh.

Zahvala.

Vsem, ki so našo drago hčerko oz. sestrico

Nežo Kostanjevec

v kratki bolezni tolažili in jo 16. dec. spremljali k zadnjemu počitku, se iskreno zahvaljujemo in jo priporočamo v molitev in blagi spomin.

Jarenina, dne 16. jan. 1916.

Jakob Kostanjevec **Elizabeta Kostanjevec**
oče, mati.

Marjeta, Marija, Treza, Elizabeta,

sestre

Janez in Jožef,

brata.